

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – MAI 2014
Ședința din ziua de 23 mai 2014
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei.

3. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.137 din 2 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova – art.3, 20; Legea cu privire la taxele consulare – art.7, anexa nr.1, anexa nr.2*).

4. Dezbaterea în lectură finală a proiectului de Lege nr.451 din 12 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 (*art.36, 37, 63 ș.a.*). Procedura de vot a acestui proiect va avea loc într-o ședință ulterioară.

5. Dezbaterea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.670 din 3 aprilie 2012 privind evaluarea impactului asupra mediului. Procedura de vot a acestui proiect va avea loc într-o ședință ulterioară.

6. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.142 din 7 aprilie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale.

7. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.154 din 14 aprilie 2014 pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul privind crearea Fondului interstatal de colaborare umanitară a statelor membre ale Comunității Statelor Independente.

8. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.31 din 4 februarie 2014 privind completarea articolului 54 din Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28 martie 1995. Pentru lectura a doua, proiectul de Lege nr. 31 se va comasa cu proiectul de Lege nr.502 din 5 decembrie 2013.

9. Dezbaterea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.72 din 25 februarie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea comunicațiilor electronice – art.2, 7, 16; Codul contravențional – art.250*). Procedura de vot a acestui proiect va avea loc într-o ședință ulterioară.

10. Dezbaterea proiectului de Hotărîre nr.149 din 11 aprilie 2014 cu privire la aprobarea Concepției de reformare a Procuraturii. Domnul Președinte al ședinței Igor Corman face uz de dreptul său și transferă continuarea dezbaterii acestui proiect de hotărîre și votarea lui pentru săptămîna viitoare.

11. Aprobarea proiectului ordinii de zi a ședințelor de plen ale Parlamentului pentru următoarea perioadă bisăptămînală.

12. Prezentarea de către doamna Director general al Biroului Național de Statistică Lucia Spoială a răspunsului la întrebarea domnului deputat Artur Reșetnicov privind desfășurarea, în perioada 12 – 25 mai 2014, a recensămîntului populației și al locuințelor.

13. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.03.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Bună dimineața, stimați colegi.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Rog Secretariatul,

Să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ghilețchi Valeriu, Jantuan Stella, Petrenco Grigore – în delegație, Tabuica Valeriu, Vieru Boris – din motive de sănătate, Dodon Igor, Garizan Oleg, Greceanîi Zinaida – la cerere, Tkaciuk Mark.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Domnilor deputați,

Înainte de a începe ședința, vreau să vă aduc la cunoștință că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi, și-au sărbătorit ziua de naștere colegii noștri domnii Vadim Cojocar, Mihail Poleanschi și Oleg Reidman. Să le dorim La Mulți Ani, multă sănătate și succese în activitate. *(Aplauze.)*

De asemenea, la începutul ședinței de astăzi, vreau să fac un anunț. Vă aduc la cunoștință că, în dimineața acestei zile, a parvenit o cerere în care sînt anunțat că, începînd cu ziua de astăzi, 23 mai, își depune mandatul de deputat domnul Mark Tkaciuk. Voi transmite această cerere Comisiei juridice, numiri și imunități pentru toate procedurile de rigoare, conform legislației.

La acest subiect?

Domnule Voronin,
Vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

Da. Eu aş dori ca așa să procedeze și toți acei trădători care au plecat din Frațiunea noastră. Acesta este un exemplu care trebuie de urmat.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și acum, stimați colegi, la ordinea de zi.

Proiectul a fost prezentat de către Biroul permanent, este vorba de suplimentul la ordinea de zi, fiindcă noi avem ordinea votată aici, în plenul Parlamentului. Dacă sînt propuneri la ordinea de zi deja aprobată sau la suplimentul propus de către Biroul permanent, vă rog să ne concentrăm acum asupra acestui exercițiu. Și voi da cuvînt colegilor, tradițional, în ordinea în care au fost transmise aceste cereri.

Prima cerere, semnată de șase deputați, se referă la adresarea Frațiunii PCRM cu nr.51 privind audierile Procuraturii Generale. Și va prezenta această cerere domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da, mulțumesc, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Frațiunea PCRM vine cu propunerea de a ne întoarce la acel trist eveniment care a avut loc pe 23 decembrie 2013 în „Pădurea Domnească”, 2012, cer scuze, și care dumneavoastră, stimați colegi din Coaliție, cu tot dinadinsul refuzați ca să organizăm aceste audieri în Parlamentul Republicii Moldova, ce ține de executarea Hotărîrii Parlamentului privind cazul din „Pădurea Domnească”.

Domnule Președinte,

Dumneavoastră ați dat dispoziție comisiilor de specialitate (Comisia juridică, numiri și imunități și Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică) ca aceste comisii să se întrunească în comun și să audiem raportul Procurorului General.

Deci raportul ... vreau să vă aduc la cunoștință că raportul Procurorului General a parvenit în comisia respectivă, dar audierile așa și nu au demarat. Fiindcă nu știm care este motivul, ba nu au coordonat acești doi președinți de comisii, ba, ulterior, mai așteptăm, nu știu ce mai așteptăm.

În acest context, vreau să vă spun că a trecut deja un an și cinci luni de la acel grav incident și persoanele vinovate pînă în prezent nu sînt trase la răspundere, ba, dimpotrivă, continuă să își exercite atribuțiile de serviciu, așa cum este domnul Pleșca la Curtea de Apel, și alte persoane din autoritățile publice centrale care au participat la această vînațoare din „Pădurea Domnească”.

În acest context, noi solicităm ca să fie pentru opinia publică, în contextul reformelor pe care le promovați dumneavoastră și ceea ce ține de reforma în Procuratură, ca să dați dovadă de obiectivism și de corectitudine, ca societatea să

își recapete încrederea în acest organ, cum este organul Procuraturii, solicităm ca, totuși, pe acest caz, Procurorul General să vină să ne informeze cum se execută Hotărârea Parlamentului din 15 februarie 2013 cu privire la Raportul Comisiei de anchetă pentru elucidarea modului de administrare de către organele abilitate a incidentului din 23 decembrie 2012.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Da. Supun votului această propunere. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi. Dar, bineînțeles, rămîne în vigoare necesitatea organizării audierilor, raportul a fost prezentat, deci coordonați, domnilor președinți ai comisiilor și stabiliți perioada.

Următoarea cerere din partea domnului președinte Hotineanu referitor la proiectul cu nr.173.

Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

Domnilor deputați,

Proiectul de Lege nr.173, care este inclus pentru ziua de astăzi în ședință, cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de cetățeni domiciliați în localitățile din stînga Nistrului prevede cheltuieli financiare. Avizul Guvernului nu există. Și rog transferarea pentru bisăptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Da. Deci propunerea este ca proiectul cu nr.173 să fie transferat pentru săptămîna viitoare. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților acceptă această propunere.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind audierea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei. Prezintă această cerere domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Уважаемые господа депутаты,

В обществе распространяется разного рода информация – частично правдивая, частично слухи – относительно состояния в банковской системе Республики Молдова и видно, в общем-то, что ситуация там требует какого-то прояснения. Это видно и по движению валютного курса, это видно и по кредитованию в экономике, это видно и по решениям Национального Банка.

Поэтому наша Фракция предлагает, согласно статьи 46 alineatele (1) și (2) din Regulamentul Parlamentului, включить в повестку дня audierea domnului Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei Dorin Draguțan, referitor la situația din sistemul financiar-bancar, monitorizarea majorării prețurilor, decapitalizarea băncilor comerciale, lichiditatea băncilor comerciale și influența situației din

sistemul financiar-bancar asupra situației social-economice a populației, cât și alte riscuri, analize și evaluări din sistemul bancar al Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru această propunere? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șapte deputați, privind audierea Procurorului General pe alt caz. Prezintă această cerere domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Fracțiunea PCRM solicită audierea Procurorului General și mai ales dacă dumneavoastră nu acceptați ceea ce ține de unele crime care au fost săvârșite de demnitari în Republica Moldova și astăzi continuă să ocupe funcțiile respective, atunci solicităm, poate, aici veți fi mai conștienți și cu obraz ca să acceptați invitarea Procurorului General și, în special, pentru apărarea democrației și existenței forțelor politice de toate tipurile.

Fiindcă cazul expus de cetățeanul Vlad Filat, fost Prim-ministru, demis pentru corupție, care la o emisiune de la un canal de televiziune românesc s-a expus că va învinge PCRM la următoarele alegeri parlamentare, lucru pe care l-a demonstrat în 2009, și chiar îl va face fizic cu acest partid PCRM.

Iar dacă nu vor fi efectuate audieri și nu veți da dovadă că asemenea expresii trebuie să fie pedepsite, fiindcă ele tind asupra unor fapte care cad sub Codul penal și trebuie această persoană trasă la răspundere.

Deci, domnule Președinte,

O luați drept întrebare, sesizare.

Iar Procuratura Generală să se autosesizeze în acest caz și să informeze Parlamentul conform legislației în vigoare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Tot la acest subiect.

Domnule Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Referitor la afirmațiile domnului președinte Filat despre faptul că Partidul Liberal Democrat va învinge Partidul Comuniștilor în alegerile viitoare este un adevăr care nu poate fi pus la îndoială. Așa că, pe celelalte subiecte, mă rog, eventual, putem discuta, dar acesta este incontestabil. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Streleț,

Dacă veți învinge prin metodele de la 7 aprilie, aceasta este altceva. Și societatea va cunoaște fața reală. Aceasta este una.

Doi. Noi ne-am referit la amenințările fizice pe care le faceți acum și unele antrenamente cu niște „boevici” din noua dreaptă, despre care scrie toată presa, dar voi vă faceți morți în popușoi și stați cu mămăliga în gură. (*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Dacă sîntem în limitele Regulamentului, deci domnul Streleț a avut dreptul la acest caz. I-am oferit cuvîntul.

Domnul Streleț a vizat Partidul PCRM. Deci i-am dat dreptul la replică domnului Zagorodnîi. Și acum, domnule Streleț, ar fi replică la replică? (*Rumoare în sală.*)

Deci, o replicuță foarte scurtuță.

Vă rog frumos, domnule Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, cînd am avut replica mea, nu am numit nici un nume. Am menționat doar faptul că vom învinge ș.a.m.d. Dumnealui a menționat numele meu.

Doar vreau să subliniez că Partidul Liberal Democrat nu a amenințat pe nimeni fizic și ceea ce se spune sînt minciuni.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci s-a făcut o propunere, o supun votului, în privința audierilor. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de 7 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.147.

Doamna Mironic.

Doamna Alla Mironic:

Я нажала.

Domnule Președinte,

Stimați deputați ai Coaliției,

Mă adresez încă o dată: să fie susținere din partea dumneavoastră privind proiectul de Lege nr.147 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, Legea cu privire la veterani, Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni), care prevede asigurarea unor măsuri suplimentare de protecție socială a participanților la cel de-al Doilea Război Mondial, reieșind din aniversarea a 70-a de la eliberarea Republicii Moldova de sub jugul fascist.

Domnule Președinte,
Vă rog susținerea.

Domnul Igor Corman:

Vă susțin, stimată colegă, prin faptul că voi supune votului propunerea pe care dumneavoastră ați făcut-o. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere este semnată de 6 deputați privind includerea în ordinea de zi a proiectului nr.1002.

Domnul Todua.

Domnul Zurabi Todua:

Уважаемые коллеги,

Мы вновь от имени фракции Партии коммунистов вносим в повестку дня законопроект № 1002 о закреплении нейтрального статуса Молдовы. Мы неоднократно приводили различные аргументы в пользу необходимости этого законопроекта. Упоминали и о том, что для закрепления безопасности страны нужно принять такой закон. Приводили в пример печальные ситуации, которые сложились вокруг Грузии и Украины. Неоднократно ссылались на то, что есть в нашей стране и за ее пределами люди, которые хотят втянуть Молдову в военный блок НАТО. И все это, к сожалению, не приводит к результату.

Но я хотел бы напомнить, господам правящей коалиции, что грядут выборы и очень возможно что, правящая коалиция эту власть потеряет. И тогда вы окажетесь на нашем месте и будете также вносить предложения, а уже новая власть будет их отвергать.

Поэтому, уважаемые господа, проявите свою толерантность, свою демократичность и хотя бы один законопроект от оппозиции внесите в повестку дня для обсуждения.

Прощу продержатъ этот законопроект.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere privind includerea în ordinea de zi a proiectului nr.1002. Cine este pentru rog să voteze. Și, deocamdată, număr insuficient de voturi.

De procedură.

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

De procedură.

Noi avem aici ordinea de zi distribuită, da, a ședințelor. Eu văd, la punctul 4, proiectul de Lege nr.171 privind modificarea și completarea Legii bugetului de stat. Eu am văzut...

Domnul Igor Corman:

Scuze, stimat coleg,

La ce proiect v-ați referit? Eu nu îl găsesc în...

Domnul Alexandr Petkov:

Iată, aici, care este pentru două săptămîni.

Domnul Igor Corman:

Poziția 4 din ordinea de zi deja aprobată sau din supliment?

Domnul Alexandr Petkov:

Nu. Care devine... se vrea aprobată. Care este inclusă în listă și se vrea aprobată.

Domnul Igor Corman:

Avem ordinea de zi aprobată, tot o discutăm și avem suplimentul. Dar numiți vă rog numărul proiectului.

Domnul Alexandr Petkov:

Numărul 171.

Domnul Igor Corman:

Nu este, stimat coleg.

Deci este vorba de nr.171...

Domnul Alexandr Petkov:

Nu. Eu înțeleg. Aici ordinea de zi a ședințelor Parlamentului...

Domnul Igor Corman:

... nr.171 noi o să îl discutăm la sfîrșitul ședinței pentru următoarea perioadă.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, dar oricum este distribuită și noi am vrea să știm din care cauză?

Domnul Igor Corman:

Dar în ordinea de zi figurează, la sfîrșitul ședinței deci vom discuta ordinea de zi respectivă.

Acum vorbim de ordinea deja aprobată și suplimentul.

Domnul Alexandr Petkov:

OK. Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da.

Următoarea cerere, semnată de 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.29.

Domnule Morcov,

Vă rog.

Domnul Mihail Morcov:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Fracțiunea PCRM propune repetat includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.29 din 03.02.2014 cu privire la modificarea Legii fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pe anul 2014, care prevede majorarea salariilor lucrătorilor medicali încadrați în sistemul public de asigurări medicale, începând cu 1 ianuarie 2014, în loc de 1 iulie 2014.

Rog să supuneți votului.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.128.

Prezintă doamna Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Ultima lună de zile, dumneavoastră, reprezentanții Coaliției de guvernare, ați avut întâlniri cu mai mulți oficiali europeni. De fiecare dată, dumneavoastră, în calitate de exemplu al așa-numitei istorii de succes, ați pomenit de reforma în educație.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor propune să discutăm în cadrul ședinței plenare de astăzi dacă optimizarea a celor 250 de școli este o istorie de succes.

Noi propunem să discutăm aici, în ședința plenară a Parlamentului, dacă disponibilizarea a miilor de pedagogi este o istorie de succes.

Noi propunem să discutăm astăzi în ședința plenară a Parlamentului dacă faptul că abandonul școlar a atins nivelul critic de 30% este o istorie de succes.

În acest context, stimați colegi, aceasta ar fi democratic și european. În acest context, rugăm să includem astăzi în ordinea de zi proiectul de Lege nr.128, care prevede stoparea... în sistemul învățământului.

Noi avem argumentele noastre, dacă dumneavoastră aveți argumente, poftim, le aduceți aici, în cadrul ședinței plenare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru această propunere rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, semnată de 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.216.

Domnul Mîndru,

Vă rog.

Domnul Victor Mîndru:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

După cum se știe, protecția socială a angajaților organelor poliției are o importanță majoră pentru îndeplinirea de către organele de drept a obligațiilor ce țin de asigurarea ordinii publice.

Evident că polițistul, în perioada îndeplinirii funcțiilor sale, trebuie să fie asigurat din punct de vedere social, dispunând de condiții de trai respective care îi vor permite să se concentreze pe efectuarea serviciului.

În această ordine de idei, în primul rînd, angajatul organelor de poliție trebuie să fie asigurat cu spațiu locativ.

Prezentul proiect de lege vine să restabilească acest drept și statul, parțial, în mărime de pînă la 50%, să completeze cheltuielile polițistului pentru chiria spațiului locativ.

Astfel, măcar parțial va fi asigurat dreptul stabilit de articolul 63 din legea respectivă.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șapte deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.1532.

Doamna Domentî,

Vă rog.

Doamnă Oxana Domentî:

...din factorii determinanți ai climatului investițional constituie factorul fiscal și, în acest sens, Republica Moldova are mari probleme pentru că în materie de fiscalitate schimbăm în fiecare zi regulile de joc și acesta este un lucru care defavorizează și nu îi face pe investitori să vină în Republica Moldova.

Noi propunem în ordinea zilei proiectul de Lege nr.1532 cu privire la completarea Codului fiscal, proiect de lege care prevede ca normele care țin de modificarea legislației fiscale să intre în vigoare doar peste 6 luni din momentul aprobării.

În acest fel, dorim să disciplinăm Guvernul, să îl invităm să ne prezinte politica fiscală mai devreme, în termene oportune, astfel încît să evităm elementele

de netransparență în discuția politicii fiscale și să facem o lege mai calitativă, care să fie stabilă și previzibilă pentru investitori.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind desfășurarea unor audieri ale ministrului afacerilor interne.

Domnul Gorilă,

Vă rog.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Eu țin în mâini două documente.

Primul document este adresarea Frațiunii Partidului Liberal Democrat către Inspekția Financiară, de a desfășura un control economico-financiar în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Al doilea document, tot este legat de Frațiunea Partidului Liberal Democrat, unde sînt descrise unele cazuri de corupție și spălare a banilor în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

De aceea, Frațiunea Partidului Comuniștilor propune includerea în ordinea de zi a desfășurării audierilor urgente ale ministrului afacerilor interne Dorin Recean privind situația, în primul rînd, criminogenă catastrofală din țară, cît și actele de corupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Dar a fost vizată Frațiunea PLDM. Dreptul la replică.

Domnule Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să anunț cetățenii și plenul Parlamentului că în Frațiunea Partidului Liberal Democrat se discută multe subiecte. Se discută, se dezbate și atunci cînd va exista o opinie definitivată, formulată, legată de acest subiect, noi vom face un comunicat public și, dacă va fi nevoie, vom susține și inițierea unor audieri în plenul Parlamentului la acest subiect.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind organizarea unor audieri ale ministrului sănătății la subiectul executării Hotărârii Parlamentului nr.27.

Doamna Domentii.

Doamnă Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Întru îndeplinirea funcției de control asupra executării legislației, vă propun să invităm ministrul sănătății și să îl audiem cu privire la executarea Hotărârii Parlamentului nr.27 din 1 martie 2013.

În conformitate cu această hotărîre, dumnealui era obligat să vină în Parlament, imediat peste cîteva luni, cu o viziune cu privire la dezvoltarea și modernizarea sistemului de sănătate, iar pînă atunci era recomandat să oprească tot felul de acțiuni reformatoare, inclusiv cele de genul de transmitere în gestiune privată a activelor publice.

În pofida acestui fapt, în ultimul timp, în gestiune privată au fost transmise sectoare întregi din sectorul, din domeniul sănătății, inclusiv sector de laborator practic nu mai avem public. Inclusiv sectorul de dializă s-a transmis, practic, integral în mîini private.

Noi vrem să cunoaștem ce mai avem în sistemul de sănătate în sectorul public și de ce dumnealui încalcă Hotărîrea Parlamentului și îl invităm să vină să ne prezinte Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate.

Eu sper, stimați colegi, să mă susțineți în această invitație a ministrului.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de opt deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.1543.

Doamna Domentii.

Doamnă Oxana Domentii:

Da. Onorat Parlament,

Vreau să vă atrag atenția, a cîta oară deja, asupra unei practici vicioase, care s-a făcut deja ca regulă în sistemul de finanțare a sectorului de sănătate. Ministerul Finanțelor, contrar Legii bugetului, practic, nu finanțează acest domeniu.

Iată, pentru primele trei luni de zile avem o restanță de 70% a bugetului de stat față de fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală.

Practic, 400 de milioane de lei nu au venit la timp în fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală. De aici și calitatea insuficientă a serviciilor medicale și imposibilitatea de a majora salariile.

Vă spuneam că, teoretic, este posibil dacă era să fie respectată legea și de majorat salariile, și cetățenii să își primească toate medicamentele la timp. Dar, din acest motiv, acest lucru nu se întîmplă.

Noi propunem o lege, ca să excludem această practică rea, vicioasă și să impunem Ministerul Finanțelor să își onoreze obligațiunile lunar, în mărimi proporționale, la fel cum fac toți cetățenii care-și procură poliță de asigurare. La fel cum fac toți cetățenii care plătesc din salariu contribuții de asigurări sociale.

Este normal să fie finanțat ritmic sistemul de sănătate. Acest proiect de lege al nostru anume aceste lucruri prevede. El are nr.1543 din 4 iulie 2012.

Rog susținerea dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.179.

Doamna Domentii.

Doamnă Oxana Domentii:

Sper să fiu convingătoare în acest proiect de lege. Este vorba de excluderea pragului de 1300 de lei și extinderea dreptului de a beneficia de suport financiar și pentru pensionarii cu pensii mai mari de 1300 de lei.

Îi am în vedere pe pensionarii care se pensionează în condiții obișnuite de obișnuite și nu cei care se pensionează în condiții privilegiate.

Acest proiect de lege are drept scop restabilirea echității sociale între pensionari, pentru că astăzi s-a creat o situație de inechitate, inechitate mare, pentru că acei care au muncit și au contribuit mai mult la sistemul de asigurări sociale, în rezultat, au un suport financiar din partea statului mai mic decât acei care au contribuit și au muncit mai mult.

Deci noi venim cu o propunere: de a restabili echitatea socială. Acest proiect de lege prevede excluderea pragului de 1300 de lei.

Rog susținerea dumneavoastră.

El nu este atât de scump cum ar părea. Este vorba de 6 milioane de lei pe lună și în urma mai multor rectificări la politica fiscală, au fost identificate mai multe surse în acest an.

De aceea, eu cred că surse financiare sînt, e nevoie doar de voință și atunci vom putea să punem în practică acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc, stimată colegă.

Voință este foarte multă și pot să vă informez că Guvernul lucrează foarte intens și sper că în curînd, toți împreună, solidar, să facem niște pași importanți în această direcție.

Dar deocamdată supun votului propunerea pe care ați făcut-o. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.217.

Doamna Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Da. Stimați colegi,

Peste o săptămână, pe data de 3 iunie, va avea loc primul examen de bacalaureat. În acest an, Ministerul Educației, în afară de camerele video deja instalate, are de gând să folosească și detectoare de metale și alte aparate tehnice. În acest sens se confirmă ceea ce noi spuneam și un an în urmă, că, de fapt, centrele de bacalaureat se transformă din locul de creație în camere de detenție.

Dumneavoastră, stimați colegi din Coaliția de guvernare, argumentați aceste măsuri drastice, metode de gestapou că dumneavoastră încercați să luptați cu copiatul și corupția, aceasta în timp ce dumneavoastră și colegii dumneavoastră de la Guvern desfășoară ședințele lor fără prezența mass-media și fără prezența camerelor video. Nu mai vorbim de faptul că noi, stimați colegi, vedeți vreo cameră video aici, în Sala de ședințe a Parlamentului? Unde sînt mass-media?

Așa că, stimați colegi din Coaliția de guvernare, pe baza mai multor solicitări de la colectivele pedagogice și elevilor, rugăm includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.217, care interzice echiparea centrelor de bacalaureat cu camerele video, scanere, detectoare de metal și alte aparataje tehnice.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, referitor la situația din Sala de ședințe a Parlamentului eu am să rog Secretariatul să o informați în detalii pe doamna Șupac despre toate camerele de filmat care sînt, despre toate mass-mediile care au posibilitatea să urmărească cu multă atenție toate ședințele într-un fel foarte transparent.

Și acum am să supun votului propunerea făcută de doamna Șupac. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, parvenită de la președintele comisiei domnul Lucinschi, privind retragerea proiectului de Lege cu nr.1239.

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi la comisie am organizat dezbateri publice, încă o rundă, cu privire la acest proiect, referitor la Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, și am ajuns la un numitor comun că acest proiect trebuie să fie remis comisiei. Și, în urma acestei acțiuni, va fi format un grup de lucru cu participarea experților, ca pe urmă să nu avem probleme să votăm acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Supun votului propunerea de a retrage din ordinea de zi proiectul cu nr.1239. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților sprijină această propunere.

Și acum încă doi președinți de comisii la ordinea de zi, da, așa înțeleg?

Domnule Ioniță,
Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Și la Biroul permanent am anunțat, la proiectele nr.18 și nr.267 comisia a prezentat rapoartele, ele au fost remise deputaților, însă autorii au solicitat să retragem și comisia a decis că vom examina suplimentar, nr.6 din ordinea de zi, nr.18 – energia termică și promovarea cogenerării și nr.267 – Codul transporturilor rutiere.

Asupra ambelor rapoarte au parvenit suplimentar amendamentele deputaților și autorul consideră că sînt bune pentru a fi examinate, și comisia a decis că vom examina încă o dată acest aspect.

Proiectul de Lege nr.348. Noi am prezentat raportul, comisia l-a prezentat, dar legea este mare și Secretariatul încă nu a reușit să îl distribuie deputaților. El a fost transferat, dar redactorii lucrează asupra proiectului de Lege nr.348 și tot trebuie de retras. Raportul este, tot este, dar este un document mare și nu s-a reușit redactarea.

Domnul Igor Corman:

Bine, domnule președinte. Eu am să supun votului.

Dar am și eu o rugăminte, deci chiar și președinții de comisii trebuie să prezinte cererile regulamentară pînă la începerea ședinței, chiar dacă sînt tehnice, dar ca să avem regulă totală, vă rog frumos.

Și acum am să supun votului propunerile făcute privind retragerea. Deci nu propuneți pentru ...

Domnule Ioniță,

Nu pentru săptămîna viitoare, dar deocamdată retragerea sau transferarea pe săptămîna viitoare toate trei?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Nr.348 se va reuși, dar nr.18 și nr.267 nu cred că săptămîna viitoare. Următorul ciclu, da, dar săptămîna viitoare nu.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine. Atunci pentru următoarea perioadă bisăptămînală proiectul nr.18 ca să îl transferăm. Cine este pentru? Majoritatea sînt de acord.

De asemenea pentru următoarea perioadă bisăptămînală să transferăm proiectul nr.267. Cine este pentru. Majoritatea de acord.

Și pentru săptămîna viitoare să transferăm proiectul cu nr.348. Cine este pentru? Majoritatea de acord.

Domnule Stoianoglo,

Vă rog.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Din partea comisiei solicit transferarea proiectului cu nr.533, pentru săptămîna viitoare. Tot au parvenit niște amendamente din partea deputaților și vom examina suplimentar acest proiect de lege pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru transferarea acestui proiect pentru săptămîna viitoare rog să voteze. Majoritatea sînt de acord.

Domnule președinte Hotineanu,

Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

O informație privitor la declarația doamnei deputat Domentî. Eu am precizat acum datoriile care sînt ale Guvernului către Compania Națională de Asigurări în Medicină, datorii curente pentru luna mai –186 care se achită și datorii reale sînt 38 de milioane din luna aprilie. Nu 400, dar 38 de milioane și care se achită. Aceasta este pentru cetățenii Republicii Moldova.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Și nu a fost la ordinea de zi, dar informație.

Dreptul la replică. Da, vă dau dreptul la replică.

Stimați colegi,

Dar noi ordinea de zi acum discutăm.

Deci o scurtă replică.

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule Hotineanu,

Cifrele mele sînt din rapoarte publice, pe care le găsiți pe site-ul Ministerului Finanțelor. Deci acolo sînt publicate datele cu privire la trimestrul I. Restanțele față de trimestrul I erau de 400 de milioane de lei, deci 70% finanțare.

Eu nu inventez nimic, sînt rapoartele publice ale Ministerului Finanțelor. Și rog să luați act, domnule președinte Hotineanu, de aceste rapoarte.

Domnul Igor Corman:

Iar eu vă rog asemenea discuții, poate, mai bine să le continuați pe platforma comisiei, cred că aveți... Așa.

Vă mulțumesc.

Și domnul Butmalai s-a anunțat. În calitate de autor, domnule Butmalai, la ordinea de zi?

Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Butmalai:

De procedură.

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu... în contextul celor ce s-au întâmplat ieri. Ieri a fost ziua Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni. Să ne trăiască alde Nicolae și Nicoleta. Și eu cred că trebuie să conștientizăm faptul că la ziua de astăzi este bunul Dumnezeu.

Și Vladimir Nicolaevici tot vă felicită că sînteți Nicolaevici. Și cred că bunul Dumnezeu ne-a auzit și mă bucur pentru dumneavoastră că separatiștii vă părăsesc și trădătorii tot vă părăsesc.

A doua întrebare ...

Iura,

Închide tu gura, urîtule.

A doua întrebare. Vreau să mă înscriu la sfîrșitul ședinței cu o declarație politică. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Stimați colegi,

Acestea au fost toate propunerile la ordinea de zi. Și acum am să supun votului per ansamblu, inclusiv suplimentul, bineînțeles. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, ordinea de zi este aprobată.

Și acum voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.137, din ordinea de zi, pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, Legea cu privire la taxele consulare.*)

Prezintă acest proiect domnul viceministru afacerilor externe și integrării europene Iulian Groza. Vă invit la tribuna centrală.

Domnul Iulian Groza – viceministru al afacerilor externe și integrării europene:

Stimate domnule Președinte,

Stimați membri ai Parlamentului,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind modificarea unor acte legislative și anume modificarea Legii nr.200 privind regimul străinilor. Această modificare vizează includerea în legea respectivă a noțiunii „viză electronică”, fapt care implică o procedură diferită în comparație cu regulile actuale sub aspectul procesării dosarelor de solicitare a vizelor.

Astfel, lucrul asupra dosarelor de viză electronică prevede punerea acestei sarcini în competența Direcției generale afaceri consulare a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Și, respectiv, urmare a acestui amendament, Direcția generală afaceri consulare va fi autoritatea competentă de a examina dosarele și elibera vizele electronice.

A doua modificare prevede Legea nr.242 cu privire la taxele consulare. La momentul actual, Ministerul de Externe este în proces de elaborare a unui sistem

de operare în vederea funcționării sistemului informațional de gestionare a vizelor. El, practic, este finalizat.

Prin prisma perspectivei implementării unui nou serviciu consular, perfectarea vizei electronice, se impune necesitatea completării anexei nr. 1 la Legea cu privire la taxele consulare prin includerea acestei referințe și anume perfectarea vizei electronice și stabilirea cuantumului de 60 de euro ca taxă pentru perfectarea vizei electronice.

Această taxă urmează să fie utilizată pentru a completa cheltuielile de mentenanță a sistemului pentru eliberarea vizelor electronice.

Acestea sînt principalele amendamente la legile propuse.

Rugăm suportul dumneavoastră pentru evoluarea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt? Nu sînt întrebări.

Domnule viceministru,

Vă mulțumesc.

Domnul Iulian Groza:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și acum îl voi invita pe domnul președinte Stoianoglo să prezinte raportul comisiei.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Prezentul proiect de lege prevede introducerea mecanismului de eliberare pentru străini a vizei electronice pentru intrarea în Republica Moldova.

De asemenea, autorii proiectului au stabilit că serviciul respectiv să fie prestat de către Direcția generală afaceri consulare din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Comisiile parlamentare permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului s-au expus prin avize asupra proiectului de lege sus-menționat, înaintînd la conținutul acestuia unele obiecții și propuneri asupra cărora comisia se va expune în lectura a doua.

În contextul celor expuse mai sus, comisia propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de lege menționat în lectura întâi.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu sînt.
Domnilor deputați,
La propunerea comisiei, voi supune votului aprobarea în primă lectură proiectului cu nr.137. Cine este pentru rog să voteze.
Majoritatea voturilor. Proiectul cu nr.137 este aprobat în primă lectură.
Și acum, domnilor deputați,
Voi propune prezentarea raportului comisiei pentru lectura finală pe marginea proiectului de Lege cu nr.451.
Doamnă Apolschi,
Vă rog.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,
Onorat Prezidium,
Stimați colegi,
Data trecută, în ședința plenară, de fapt, am făcut raportul asupra acestui proiect de lege, dar a fost o chestie de procedură, în rezultatul căreia a fost convocată Comisia, juridică numiri și imunități și decizia comisiei este, cu majoritatea voturilor, de a propune plenului Parlamentului să se pronunțe asupra acceptării votării proiectului nr.451 în lectură finală.
Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt, către comisie? Nu sînt întrebări.
Vă mulțumesc, doamnă președinte.
În continuare, stimați colegi, propun să dezbatem pentru lectura a doua proiectul de Lege cu nr.670.
Doamnă președinte Ivanov,
Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimați colegi,
Comisia mediu și schimbări climatice a examinat proiectul Legii privind evaluarea impactului asupra mediului și raportează următoarea.
Proiectul de lege propune reglementarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și abrogarea din Legea cu privire la expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului a capitolului 4, evaluarea impactului noilor obiecte și activități preconizate asupra mediului și anexei.
Sinteza amendamentelor și propunerilor, și obiecțiilor se află deci anexată în prezentul raport. Este, pe undeva, 35 de pagini.
Ca urmare examinării proiectului de lege, Comisia mediu și schimbări climatice propune aprobarea proiectului de lege pentru evaluarea impactului asupra mediului în lectura a doua, lectură finală.
Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Următorul proiect de lege, pe care îl propun dezbaterilor, este cu nr.142 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale.

Prezintă acest proiect domnul viceministru al muncii, protecției sociale și familiei Gheorghe Țurcanu.

Domnul Gheorghe Țurcanu – *viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Se propune în atenția dumneavoastră proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale, semnat la Chișinău 28 noiembrie 2013 prin Hotărîrea de Guvern nr.274 din 31.03.2014.

Acordul se va aplica persoanelor care sînt sau au fost asigurate în conformitate cu legislația ambelor sau a unuia dintre statele parte a acordului respectiv.

Acordul prevede acordarea pensiilor pentru limită de vîrstă, a pensiilor de invaliditate cauzată de boli obișnuite, a pensiilor cu indemnizație de invaliditate în urma accidentelor de muncă sau din cauza unor boli profesionale și a pensiilor de urmași.

Conform prevederilor acordului la stabilirea dreptului la pensie se vor lua total perioadele de cotizatie pe ambele teritorii.

Totodată, fiecare stat contractant va achita partea de pensie calculată pentru perioada de activitate realizată pe teritoriul propriu. Pensia se va exporta persoanei pe teritoriul statului în care aceasta domiciliază.

Ratificarea Acordului moldo-maghiar va avea un impact pozitiv asupra bunăstării viitorilor pensionari din categoria lucrătorilor migranți, asigurînd un cadru de garanții de securitate socială.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt?

Nu sînt întrebări, domnule viceministru. Totul este clar.

Și acum am să invit comisia să prezinte raportul.

Doamnă președinte Guțu,

Vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Voi prezenta raportul asupra proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale.

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Acordul dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale, potrivit alineatului (1) articolul 11 din Legea nr.595 din 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea acordului.

În contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări către comisie? Tot nu sînt.

Vă mulțumesc.

Și acum voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.142. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor deputaților, proiectul cu nr.142 este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect pe care îl propun dezbaterilor este cu nr.154 pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul privind crearea Fondului interstatal de colaborare umanitară a statelor membre ale Comunității Statelor Independente.

Prezintă proiectul domnul viceministru al culturii Gheorghe Postică.

Domnul Gheorghe Postică – viceministru al culturii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de Lege nr.154 pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul privind crearea Fondului interstatal de colaborare umanitară a statelor membre ale Comunității Statelor Independente.

Acordul privind crearea Fondului interstatal de colaborare umanitară a statelor membre ale CSI a fost adoptat la Dușanbe la 25 mai 2006.

Acest document a fost elaborat în conformitate cu prevederile Declarației statelor membre ale CSI din 8 mai 2005 și Acordul privind colaborarea umanitară a statelor membre ale CSI din 26 august 2005.

Scopul Fondului este de a asigura cu mijloacele financiare proiectele din domeniul umanitar, cultură, educație, știință, mass-media, sport etc.

Republica Moldova nu a semnat Acordul cu privire la crearea Fondului, deoarece ratificarea Acordului de colaborare umanitară a statelor membre ale CSI a

fost condiționată de o rezervă conform căreia Republica Moldova nu participa la formarea Consiliului de colaborare în domeniul umanitar.

Cu toate acestea, vreau să zic că, în ultimii 5 ani, țara noastră a participat la peste 40 de proiecte promovate de către acest fond și a beneficiat de finanțări în cadrul a peste 20 de proiecte în sumă de peste 15 milioane de ruble.

Faptul că Republica Moldova pînă în prezent nu este membru al Acordului privind crearea fondului interstatal creează dificultăți în promovarea proiectelor atît din partea instituțiilor publice, cît și din partea asociațiilor obștești în scopul obținerii finanțărilor pentru activități culturale, educaționale, științifice etc.

În acest context, avînd în vedere retragerea de către Parlamentul Republicii Moldova, prin Legea nr.2 din 28 februarie 2013, a rezervei la Acordul de colaborare umanitară, în prezent există toate condițiile legale de aderare a Republicii Moldova la Fondul interstatal de colaborare umanitară.

Este de remarcat că implementarea prevederilor acordului nu stabilește cotizații obligatorii pentru formarea fondului. Excepție face doar cotizația pentru întreținerea directoratului executiv al fondului, care, pentru țara noastră, se estimează la suma de circa 200 mii de lei anual.

În contextul celor expuse, rugăm Parlamentul să susțină adoptarea prezentei legi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu,

Vă rog.

Următorul – domnul Ciobanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Acest acord a fost semnat încă în 2006 și iată că Republica Moldova, absolut înțelept, consider, din partea noastră, nu a ratificat acest acord, care, din punctul nostru de vedere, este contraproductiv.

Ați spus foarte corect că este creat un fond pentru cultură, educație și mass-media și este opțională vărsarea anumitor sume în acest fond.

Este evident și dumneavoastră ați citat că acest fond este susținut de Federația Rusă, care este cel mai mare donator în acest fond și, respectiv, va fi cel mai mare exportator, și dumneavoastră știți acest lucru, de evenimente culturale, educative și de mass-media în tot spațiul CSI.

Noi, liberalii, am înregistrat un proiect privind denunțarea acordului CSI și considerăm că nu trebuie să mai discutăm mult la această temă, și nu cred.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Nu vă supărați, dar aceasta e declarație. Aveți tot dreptul și la declarație, dar acum este Ora întrebărilor.

Vă rog, întrebarea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu este declarație, domnule Președinte, este întrebare.

Dumneavoastră nu vă aprindeți când vorbim de CSI, că nu îi facem, nu îi facem absolut nimic.

Domnul Igor Corman:

Deoarece nu aveți dreptate, mă faceți să mă aprind. Dar eu nu mă aprind. Deci eu vă aduc în albia Regulamentului și vă spun că fiecare deputat, dreptul la două întrebări. Și vă rog să formulați întrebarea.

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este timpul regulamentar în care pot să formulez o întrebare. Iar pentru ca întrebarea să fie foarte bine înțeleasă, aceasta trebuie să fie argumentată și nu știu dacă dumneavoastră sînteți acel care trebuie să spuneți că eu am dreptate sa nu.

În... sînteți moderator.

Întrebarea este: de ce, care este necesitatea ca Republica Moldova să ratifice acest acord? Pentru că, vă spuneam, consider că este contraproductiv pentru Republica Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Postică:

Deci acest acord nu este contraproductiv, fiindcă reprezintă un acord de colaborare în domeniul umanitar, în domeniul culturii, științei. Deci un acord care permite ca oamenii, cetățenii de rînd să colaboreze.

Faptul că Republica Moldova și-a ales direcția europeană, pe care noi o susținem, deci nu contravine faptului ca Republica Moldova să aibă în continuare legături bune cu țările din vecinătate, în special legături în domeniul umanitar și al culturii.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

Voi avea două întrebări la dumneavoastră, de precizare mai curînd, pentru că eu unul vreau să fac această remarcă, sînt pentru o colaborare culturală cît mai extinsă a Republicii Moldova și am să votez „pro”, dar vreau să vă întreb, iată, aici, la articolul 12, la alineatul (3), mijloacele fondului sînt utilizate pentru a îndeplini obiectivele stabilite de Regulamentul fondului.

Domnul Gheorghe Postică:

Da.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Spuneți-mi, vă rog, un articol în care se vorbește despre obiectivele din Regulament, articol din Regulament, în care se vorbește despre obiective, eu unul m-am uitat foarte atent și nu am găsit nu că articol, dar măcar un alineat care să fie dedicat obiectivelor Regulamentului. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Gheorghe Postică:

Deci obiectivele sînt stabilite, chiar în partea „Dispoziții generale”, așa, care prevede o colaborare în domeniul umanitar în sensul larg. Deci în sensul larg, pe toate profilurile acestui domeniu.

Da. Și vreau să vă citez, deci, iată, scopul fondului este de a asigura cu mijloace financiare manifestări, proiecte în domeniul cooperării umanitare. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Domnule ministru,

Dumneavoastră sînteți om de știință și înțelegeți că scopurile și obiectivele sînt lucruri diferite.

În acest Regulament nu este scris nici un obiectiv. Vă asigur eu.

Eu vă mulțumesc că apărați acest proiect, dar aceasta a fost întrebarea mea.

Și cea de a doua întrebare. Încă o dată vreau să fac o remarcă, că eu sînt pentru o colaborare cît mai extinsă, dar în activitatea mea de 30 de ani în domeniul culturii atît în domeniul artistic, cît și în cel managerial, am văzut și am întîlnit foarte multe cazuri în care, să zicem, cultura a fost substituită și chiar subminată ideologic și politic.

Și, în principiu, din alt punct de vedere, cultura a fost ca un paravan pentru mai multe, să zicem, scopuri și chiar acțiuni politice. Nu mi-aș dori acest lucru.

Și, din alt punct de vedere, chiar și dumneavoastră, în răspunsul domnului deputat Munteanu, ați vorbit despre faptul, despre această aspirație a noastră de, calea noastră europeană.

Și vreau să vă întreb, în acest sens, deoarece noi ne sincronizăm nu numai economic și politic cu Europa, dar și pe plan de cultură socială, împărtășim valorile ca democrația, toleranța, pluritatea de opinii, diversitatea etc., etc.

Deci întrebarea mea este următoarea: în acest sens, putem spera că mijloace din acest fond vor fi îndreptate spre manifestări făcute de comun acord și cu participarea vecinilor noștri din România, din Ucraina, din Lituania, din Polonia?

Și dacă da, atunci dacă ați programat manifestări de acest gen, care să vorbească despre valori, într-adevăr, umane, general-umane și care ar putea fi cu participarea acestor țări și finanțate din acest fond.

Domnul Gheorghe Postică:

Da. Eu vreau să vă asigur că proiectele care au fost promovate din Fondul interstatal în ultimi trei ani deci nici o dată deci nu a avut tentă ideologică sau politică. Deci au fost proiecte strict culturale.

Și vreau să vă asigur că în cadrul acestor proiecte au participat și reprezentanți din alte țări decât țările CSI.

Și această direcție va fi continuată mai departe.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu cunosc că la Mărțișor au participat atît personalități din CSI, cît și din alte țări. E vorba... nu e de Mărțișor, de aceea și am remarcat cultura socială, cînd se vorbește despre istorie, despre cultură, cînd există diferite poziții, cînd se vorbește despre Europa și cu participarea acestor țări la ceea ce înseamnă proces cultural-educational, dar nu numai artistic, cultural-artistic. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Gheorghe Postică:

Da, fără îndoială, aici au existat și vor exista și proiecte educaționale. Deci noi ne-am străduit ca proiectele educaționale pe care le promovăm să fie proiecte depolitizate. De exemplu, am avut un proiect educațional care a ținut de o școală arheologică la care au participat studenți, profesori din toate țările și a fost un proiect de mare succes.

Domnul Igor Corman:

Domnul Saharneanu.

Următorul – doamna Fusu.

Domnul Vladimir Saharneanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Vreau să vă întreb dacă nu vi se pare nepotrivit să discutăm la moment și chiar cinic despre colaborarea umanitară acum cînd un membru al CSI anexează teritorii din contul altui membru al CSI, cînd, practic, doi membri ai CSI actualmente se află în situație de război, fiindcă și ieri au murit oameni acolo, și alaltăieri, și în toată ziua în zona respectivă între Ucraina și Rusia mor oameni.

Și eu vreau să ne întreb și pe noi, stimați parlamentari, dacă nu părem lipsiți de discernămînt discutînd asemenea proiect acum despre colaborarea umanitară între membrii CSI, cînd, de fapt, CSI s-a dovedit a fi nu numai o formațiune de state care este total neproductivă, ci în una chiar contraproductivă, fiindcă este una care naște agresiune. Asta este.

Poate lăsăm proiectul acesta pentru vremuri mai bune și discutăm altădată. Fiindcă eu am avut o interpelare și am primit un răspuns, mulțumesc Ministerului de Interne, în care am răspuns: cheltuielile cumulative ale Republicii Moldova pentru CSI însumează în fiecare an 10 milioane de lei. Bani pe care noi am putea să îi folosim cu totul și cu totul în altă parte și mult mai chibzuit.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Postică:

Da. Vă mulțumesc, domnule deputat.

Într-adevăr, situația din ultimele două luni în zona noastră aici este una tensionată, dar noi credem că chiar și în acest caz dacă Republica Moldova vine cu un asemenea proiect, este un proiect de bunăvoință, deci noi demonstrăm buna noastră voință, deci noi demonstrăm că dorim să trăim în pace, să colaborăm cu vecinii mai apropiați și mai îndepărtați.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Domnule Saharneau,

A doua întrebare?

Domnul Vladimir Saharneau:

Am un mic comentariu. Fiindcă, da, noi dorim să colaborăm bilateral cu toți acei care doresc, dar acei care doresc să colaborăm pe domeniul de pace, de construire, de înmulțire a valorilor, dar nu pe distrugere, noi sîntem de acord. Și trebuie să revenim la politicile noastre, stimat Parlament, pentru a revedea asemenea atitudini. Nu putem merge pe Comunitatea Statelor Independente atunci cînd vedem că ea, de fapt, este falimentară și este una care susține agresiunea unei țări, a unui stat împotriva celorlalte membre ale CSI.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Muntean,

Nu strigați tare. Vă rog la microfon și eu am să vă dau cuvîntul.

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Brega.

Doamna Corina Fusu:

Sprijin opiniile exprimate aici de către colegii noștri din Parlament, dar vreau să vă atrag atenția asupra unui aspect extrem de important, pentru că această colaborare umanitară se referă la mai multe domenii: cultural, educațional, de cercetare, dar și mass-media.

Știind că pe teritoriul Republicii Moldova este difuzat și postul de televiziune „MIR”, cred că sînteți la curent cu toții că Comunitatea Internațională, inclusiv Comunitatea statelor membre ale Uniunii Europene, dar și a Consiliului Europei sînt îngrijorate extrem de mult de faptul că Federația Rusă folosește presa,

în mod special audiovizualul, ca o armă de manipulare, de propagandă, de minciună. Și, la mai multe conferințe axate pe libertatea de exprimare, jurnaliștii, și experții au spus că, actualmente, se duce un război informațional și jurnalismul, presa este folosită ca o armă de război.

În această situație atât de alarmantă putem noi oare să semnăm acest acord de colaborare pe domeniul respectiv, când Federația Rusă nu arată respect față de statele membre ale CSI și le folosește ca pe niște, așa, șobolani de experiență, să vadă cum acționează propaganda, cum acționează ideologia, cum acționează minciuna.

Iată de ce Frațiunea Partidului Liberal nu va vota ratificarea acestui acord pe domeniul umanitar.

Domnul Igor Corman:

Da. Ce părere aveți despre acei care sînt „șobolani”, care nu sînt „șobolani”, domnule viceministru? Că e cam complicat de răspuns la întrebare. (*Rîde.*)

Da, vă rog, dacă ...

Domnul Gheorghe Postică:

Bineînțeles, problema propagandei și a mass-media este o problemă aparte și, de fapt, este o problemă care trebuie să fie rezolvată, probabil, într-un alt mod de către Parlament, de către domniile voastre. În acest caz, noi vorbim de o colaborare civilă, despre o colaborare culturală. Și cred că acest lucru trebuie sprijinit.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Și ultima întrebare – domnul Stati.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

E cunoscut că integrarea culturală a statelor CSI nu este chiar a statelor CSI, este o integrare impusă de Kremlin și dictată de Kremlin, pentru a ne menține în sfera de influență.

Același Acord de integrare culturală l-a avut Ucraina și acum vedeți cum dansează? Sub automate, sub tancuri ale rușilor, dansează sub aruncătoare de grenade, doriți și dumneavoastră să ne integrăm și noi cultural în așa mod?

Eu vă mulțumesc.

Cred că nu este cazul să ne integrăm cultural în așa mod să dansăm și noi sub...

Domnul Gheorghe Postică:

Deci este o realitate, Republica Moldova este membru al statelor CSI, este o realitate. Și noi avem anumite angajamente, anumite obligații care trebuie să le îndeplinim. La moment acest acord nu este denunțat și acest acord nu este un

impediment pentru ca Republica Moldova să semneze Acordul de asociere la Uniunea Europeană și să adere la Uniunea Europeană.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Și, stimați colegi, eu am rugat tehnicienii, la câteva microfoane aici este o problemă tehnică, pînă ei rezolvă problema, domnul Lupu de la microfonul doamnei Stratan, următorul.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Să pornească microfonul. A, e pornit.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Este, de fapt, o situație absolut stranie, în opinia mea, cînd unele persoane, inclusiv doamna Fusu, care se dau drept foarte inteligenți și citiți, au o poziție absolut profascistă și antirusească vădită. Deci în această situație doresc să menționez că acest acord este unul care este semnat în cadrul CSI. Cred că orice cooperare, inclusiv în cadrul CSI, este benefică pentru Republica Moldova și cetățenii săi. Să nu uităm că Federația Rusă are o cultură și o civilizație foarte bogată și, în acest sens, evident că aceste contacte, acest schimb de experiență, acest schimb de valori poate îmbogăți țara noastră și cetățenii săi.

De aceea, opinia mea și vreau să îmi expun și părerea Frațiunii, colegilor mei din Frațiune, noi vom susține obligator acest proiect și vă îndemnăm și pe dumneavoastră să nu încercați să devalorificați unele lucruri care, cred eu, sînt foarte bune și sînt benefice pentru țara noastră.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Este activat telefonul? Microfonul activizat.

Domnule Lupu,

Vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Este un proiect benefic pentru Republica Moldova care, cu siguranță, va aduce avantaje și în continuare, avantaje concrete pentru dezvoltarea culturii, pentru cooperarea în mai multe domenii din această zonă umanitară.

Și eu vreau să exprim poziția Frațiunii, dincolo de faptul că noi vom susține acest proiect, cu atît mai mult că vine din cadrul unui minister condus de către exponentul Partidului Democrat.

Noi nu trebuie să privim toate lucrurile printr-o prismă de politizare acută. Și eu gîndesc că anume va fi o demonstrare foarte concretă a nivelului nostru de cultură, să știm să divizăm lucrurile, să știm să vedem avantajele pentru noi.

Cu atît mai mult, precum a menționat și raportorul, acest proiect categoric nu vine în contradicție cu agenda europeană a Republicii Moldova, fiindcă integrarea europeană nu înseamnă izolarea țării în contextul colaborării noastre nici cu SUA, nici cu toți partenerii din CSI, nici cu China și tot așa înainte.

Iată de ce noi trebuie să susținem acest proiect concret. El, cu siguranță, va aduce avantaje în acest context pentru țara noastră, pentru oamenii de cultură, pentru instituții, pentru organizații.

Anii precedenți au demonstrat că nu există și nici nu va exista vreo tentă de a folosi aceste proiecte sau programe în scopuri ideologice.

Mă miră puțin faptul că vocile din sala noastră care vin să nu susțină acest proiect, de fapt, aparțin colegilor parlamentari care sînt părtașii unei ideologii cu tentă unionistă. Aceasta este clar.

Însă vreau să vă zic că la ședința comisiei de profil, în mod unanim, a fost susținut acest proiect, fără excepții, exact ca și în cazul tuturor altor decizii și anul curent, și anul trecut, care au fost pomenite de către domnul raportor.

Și eu aș dori să invit toți colegii care au o gîndire rațională, una care ține de avantajele Republicii Moldova, să votăm, să susținem acest proiect în primă lectură și în a doua lectură.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule viceministru. (*Rumoare în sală.*)

Deci nu a fost vizat nici un deputat. S-a vorbit de părtașii unionismului, poate, dacă cineva se simte vizat, dar noi nu avem înregistrat un astfel de grup parlamentar aici, în Parlament. (*Rumoare în sală.*)

Vreau să o invit pe doamna președinte a comisiei să ne prezinte și raportul comisiei.

Doamnă Guțu,

Vă rog la tribuna centrală.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Voi prezenta raportul asupra proiectului de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul privind crearea Fondului interstatal de colaborare umanitară a statelor membre ale CSI.

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Potrivit alineatului (1) articolul 11 din Legea nr.595-XIV din 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, aderarea la Acordul privind crearea Fondului interstatal de colaborare umanitară a statelor membre ale Comunității Statelor Independente urmează a fi decisă de către Parlament.

Comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțându-se pentru aderarea Republicii Moldova la acord.

În contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul privind crearea Fondului interstat al de colaborare umanitară a statelor membre ale CSI în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Pînă a vedea dacă sînt întrebări, am clarificat situația. Deci a fost solicitat dreptul la replică, deoarece, anterior, domnul Stati a făcut referință la doamna Fusu. Deci doamna Fusu are dreptul la replică.

Vă rog frumos.

Doamna Corina Fusu:

Stimați colegi deputați,

Chiar dacă aveți imunitate de deputați, nu aveți nici un drept să veniți cu calomniile de tipul apartenență fascistă, nazistă și nu știu de care.

Și dumneavoastră continuați politica lui Putin de a manipula opinia publică.

Noi sîntem împotriva spălării de creier. Noi vrem să avem cetățeni informați din prima sursă și informați despre ceea ce se întîmplă la ei acasă, în Republica Moldova, și nu dorim cetățeni pe care ușor să îi amăgiți de fiecare dată în campania electorală.

Îmi pare rău că nu vă pot ataca în instanța de judecată, dar va veni și acest timp. Și repet încă o dată, nu aveți dreptul să calomniați. Aveți să vă expuneți orice părere politică, dreptul, dar nu să atacați persoanele în Parlamentului Republicii Moldova.

Iar pentru doamna Guțu vreau să adresez întrebarea, dacă, într-adevăr, vă place atît de mult Kobzon, Kirkorov și Antonov, căci ați votat în unanimitate, în comisia dumneavoastră, această colaborare în care, cu părere de rău...

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Fusu,

Vreau să răspund...

Domnul Igor Corman:

Stimată colegă,

Dacă îmi dați voie, ca moderator, cum spunea anterior domnul Munteanu, dar eu, într-adevăr, sînt obligat să vă atrag atenția asupra faptului că ceea ce ați făcut acum dumneavoastră, stimată colegă Fusu, vine în contradicție cu ce ați spus chiar dumneavoastră anterior. Deci dacă să avem respect, să avem respect.

Doamna președinte Guțu a prezentat raportul comisiei și în raportul comisiei nu sînt interpretii pe care dumneavoastră i-ați menționat. Și, totuși, să păstrăm, așa, un stil colegial.

A fost o întrebare.

Vă rog, doamnă Guțu.

Domnul Ana Guțu:

Stimată doamnă Fusu,

Am fost vizată. Dacă veți privi cu mare atenție acest proiect de lege, veți vedea că cuvintele-cheie sînt: „umanitar”, „cultură”, „cercetare”. Și, înainte de a fi om politic, sînt profesor universitar și orice proiect care ține de colaborare culturală, științifică, educațională, trebuie să fie susținut. Și să nu ne cramponăm pe chestii: aceasta îmi place, aceasta nu îmi place.

Da. Am depus și noi un proiect de lege pentru denunțarea acordului CSI și va veni timpul cînd aceasta se va întîmpla, doamnă Fusu.

Și, în momentul în care domnul viceministru al culturii Gheorghe Postică, doctor habilitat în istorie, democrat și unionist, a prezentat acest proiect de lege, am tot dreptul să îi dau crezare. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Întrebare către comisie? Da. Ultima întrebare și cu aceasta am încheiat.

Domnule Stati,

Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Vreau, în primul rînd, să îi mulțumesc doamnei Guțu pentru o poziție foarte clară în acest sens. Vă susțin în totalitate, deci această opinie.

Și dacă îmi permiteți, domnule Președinte, o scurtă replică doamnei Fusu.

Госпожа...

Domnul Igor Corman:

Nu vă supărați, dar nu pot să vă permit, fiindcă replica la replică nu se admite.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Și acum, stimați colegi, voi supune votului, la propunerea comisiei, în primă lectură mai întîi a proiectului de Lege nr.154. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul este aprobat în primă lectură.

Și a parvenit și propunerea că să-l votăm în a doua lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

Fracțiunile, da, domnule Munteanu. Fracțiunile, aveți dreptate.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Sectorul nr. 2 – 41.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 12.

Domnul Igor Corman:

Cu 79 de voturi, proiectul de Lege nr.154 este adoptat în a doua lectură.

Stimați colegi,

De asemenea, propunerea a fost ca și proiectul de Lege nr.142, deci Acordul dintre Republica Moldova și Ungaria în domeniul securității sociale să îl votăm, de asemenea, în a doua lectură.

Toți sînt de acord, dar am să supun votului.

Cine este pentru, în a doua lectură rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 41.

Sectorul nr. 3 – 20.

Domnul Igor Corman:

Cu 87 de voturi, proiectul de Lege nr.142 este adoptat în a doua lectură.

Stimați colegi,

Deoarece avem o vizită importantă în țara noastră, este vorba de Președintele Republicii Cehe, care se află în vizită oficială aici, în Moldova, și în minutele următoare mai mulți colegi din Parlament vor participa la întrevvedere cu domnul Președinte, eu propun să luă acum o pauză și să revenim la 13.30. Toți de acord.

Vă mulțumesc.

Revenim la 13.30.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog să vă ocupați locurile. Continuăm ședința.

Și următorul proiect, pe care îl propun dezbaterilor, este proiectul de Lege cu nr.31 privind completarea articolului 54 din Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28 martie 1995.

Această inițiativă a fost înregistrată de doamna Valentina Stratan și o invit la tribuna centrală să prezinte acest proiect.

Doamna Valentina Stratan:

Mult stimată domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Atenției dumneavoastră se prezintă proiectul de Lege privind amendarea articolului 54 din Legea ocrotirii sănătății, care prevede acoperirea de către stat a cheltuielilor pentru protezele individuale și consumabile necesare pentru reabilitarea chirurgicală și reconstrucția protetică a pacienților cu tumori maligne localizate în regiunea capului și gâtului, cât și a aparatului locomotor pentru bolnavii oncologici.

Cunoaștem cu toții cât de stigmatizați și cât de afectați psihologic și social sînt acești pacienți. Cunoaștem cât de mari le sînt suferințele acestora, pentru că, odată cu înlăturarea unor tumori din regiunea capului și gâtului, acești pacienți rămîn fără unele părți din această regiune și este mult mai grav atunci cînd li se înlătură anumite... cu tumoarea, îndeosebi în zona facială. Mă refer aici la tumorile orbitale, nazale, oculare, maxilare etc.

Țin să menționez că în cele mai dese cazuri aceste proteze se confecționează individual și vin să asigure restabilirea estetică și funcțională în procesul de reabilitare și de socializare a acestor bolnavi.

A doua grupă de pacienți oncologici, care urmează să beneficieze de proteze individuale gratuite, conform acestui proiect, sînt bolnavii cu tumori ale sistemului osteoarticular în cazul cărora asistența protetică are drept scop nu doar restabilirea formei anatomice, ci și restabilirea funcției membrului.

În proiect se indică expres că resursele financiare pentru serviciile de asistență protetică vor fi acoperite din contul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, gestionate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Stimați colegi,

Rog să susțineți și să aprobați prezentul proiect de lege, care vine să susțină financiar și psihologic, dar și să îmbunătățească calitatea vieții unor pacienți cu maladii oncologice.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Brega.

Următorul – doamna Domentii.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Doamnă Stratan,

Spuneți-mi, vă rog, noi am discutat mult acest proiect de lege, l-am dezbătut în comisie ș. a. m. d., dar aș vrea să văd cum sună el în lectura finală, pentru că, țineți minte, noi am discutat că protezele aparatului locomotor sînt foarte costisitoare, dacă necesită proteze din exterior, de import.

Noi am zis ca toate protezele să fie cele ce se prelucrează la..., se fabrică la Institutul Oncologic.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Brega:

De aceea, vreau varianta finală a...

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Sigur că varianta finală o va prezenta domnul președinte al comisei în raportul său, dar este vorba despre protezele mecanice.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci proteze care sînt fabricate în laboratorul Institutului Oncologic.

Doamna Valentina Stratan:

Nu doar, pentru că dacă este vorba de..., pentru tumori cap și gît, este un laborator deschis cu suportul Guvernului Olandei, dar dacă este vorba pentru proteze osteoarticulare, atunci, așa cum am discutat la grupul de lucru, ministerul cu compania va stabili mecanismul și cine va fi responsabil și care va fi costul admis în procurarea acestor proteze.

Pentru că cunoaștem că diversitatea prețurilor este diferită de la țară la țară, dar practica instituției..., Institutul Oncologic, în acest caz, arată că întotdeauna s-a ieșit și din proteze și calitative, dar care au un preț accesibil pentru oameni.

Domnul Gheorghe Brega:

Pentru că noi cunoaștem că o proteză de coxofemurală costă cel puțin... cea mai mică nu pe polară, dar monopolară, costă cel puțin 7 mii de euro.

Și, în momentul în care cetățenii au să solicite proteze de import, pe noi o să ne coste, o să fie foarte costisitoare și CNAM nu o să fie în stare să acopere toate cheltuielile.

Doamna Valentina Stratan:

Domnul... stimat coleg,

Noi de aceea, în grupul de lucru, am discutat toate aceste mecanisme care vor fi ulterior stabilite luînd în considerare finanțele disponibile ale Companiei de Asigurări în Medicină.

Domnul Igor Corman:

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Da. Doamnă autor,

Incontestabil că este un serviciu care trebuie acoperit din contul statului și oferit gratuit cetățenilor.

Dumneavoastră prevedeați că acest serviciu va fi inclus în minimumul asigurării medicale gratuite oferite de către stat. Chiar și în Legea cu privire la ocrotirea sănătății nu este spus că este un serviciu pe care... inclus în pachetul de asigurări medicale.

Este un serviciu pe care statul îl va oferi cetățenilor săi, indiferent de faptul este sau nu asigurat medical.

De ce puneți pe seama Companiei Naționale de Asigurări în Medicină finanțarea acestui serviciu? Este vorba de un serviciu pe care trebuie să îl finanțeze statul, să transfere banii necesari pentru acest serviciu.

Apropo, vreau să vă întreb și despre costurile acestui proiect, să îi planifice în bugetul de stat, să îi transfere în bugetul Companiei de Asigurări în Medicină, iar dacă așa s-a decis ca anume compania să fie instituția care va administra acest buget, este, mă rog, un lucru acceptabil.

Nu înțeleg de ce totuși acest serviciu trebuie să fie inclus în... să fie finanțat din contul fondurilor de asigurări obligatorii de asistență medicală.

Doamna Valentina Stratan:

Stimată doamnă colegă,

Am pornit de la articolul 54 din Legea ocrotirii sănătății, care stipulează... de fapt, acest articol și se numește „Asistență de protezare și de asigurare cu dispozitive medicale, unde este scris tranșant, o formulă poate puțin ambiguă, pentru că este chiar în alineatul (1) indicat că, „La necesitate, persoanele sînt asigurate cu proteze, obiecte ortopedice, de corecție, cu aparate acustice, dispozitive de cultură fizică, în continuare conform textului.

Însă practica ne-a arătat că nu este reflectat tranșant în pachetul unic de asigurări medicale și adeseori pacienții, pînă la stabilirea diagnozei, pentru că este, în proiect sigur că se stipulează foarte clar pentru categoria de pacienți oncologic din momentul stabilirii și confirmării diagnozei de patologie oncologică statul își preia această grijă.

Dar atunci cînd se încheie contracte de finanțare, nu este stipulat, se dă o sumă oarecare instituției și nu este stipulat tranșant pentru care cheltuieli suplimentar sînt virări sau transferați banii.

De aceea, bolnavii se confruntă adeseori cu căutarea de finanțe. Atunci cînd se înlătură o tumoare solidă a membrului superior sau inferior și el este în situație, pentru că statul nu îi acoperă integral cheltuielile, el caută finanțe.

Și atunci, pe altar... pe cîntar se pune întrebarea: cît de rapid i se oferă această asistență medicală de protezare medico-socială?

Domnul Igor Corman:

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Eu vreau să știu dacă bugetul de stat va aloca suplimentar bani pentru aceste servicii și cât costă, câți pacienți avem în medie care au nevoie de astfel de proteze, cât estimați dumneavoastră cheltuieli anuale și dacă chiar și pentru acest an, din momentul intrării în vigoare a legii, sînt prevăzui bani în bugetul de stat pentru ca ei să fie transferați către asigurările medicale obligatorii de asistență medicală?

De altfel, în acest buget al asigurărilor medicale banii nu vin suplimentar de nicăieri.

În momentul în care noi includem un serviciu nou foarte costisitor, acești bani se iau din contul altor servicii sau din contul altor cetățeni asigurați.

De aceea, este foarte important să identificăm această sursă, iar cheltuielile care se includ în minimul garantat, trebuie să aibă sursa de bază – bugetul de stat.

Doamna Valentina Stratan:

Eu vreau să vă răspund în felul următor. Nu în zadar proiectul a stat în comisie, nu s-a pus în discuție atît timp cît nu am avut avizul Guvernului. Avizul venit din partea Guvernului, sigur din partea Ministerului Sănătății și avizat pozitiv de către Compania de Asigurări.

Totodată, la grupul de lucru, în cadrul discuțiilor în comisia noastră, am invitat reprezentanții Companiei de Asigurări Medicale și am discutat despre mecanismul care va fi ulterior stabilit și am discutat deci despre faptul implementării acestui proiect de lege.

Pentru că eu, ca autor, stabilisem o lună de zile, 30 de zile, Guvernul mi-a făcut o precizare: de la data intrării în vigoare. Însă în comisie, în grupul de lucru am stabilit că majorăm acest termen pînă la trei luni de la data aprobării.

Pentru că, ulterior, în lectura a doua, domnul președinte al comisiei va prezenta acest raport, s-a propus să fie comasat proiectul respectiv pe care îl prezint cu un alt proiect de lege al colegilor noștri, pentru că ambele prevăd amendarea Legii nr.511 – Legea ocrotirii sănătății.

De aceea, mecanismul, finanțele și tot deja răspunde Guvernul prin avizul său.

Domnul Igor Corman:

Înțeleg o sugestie scurtă, da?

Doamnă Domentii,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentii:

Va exista și o lectură finală, da, încă a proiectului? Pentru că vor fi comasate în lectura a doua două proiecte.

Doamna Valentina Stratan:

Aceasta este prezentarea proiectului în lectura întâi, noi am discutat că vom convoca ședința comisiei pentru lectura a doua și domnul președinte va prezenta ulterior, pentru că acel proiect a fost aprobat în lectura întâi și urmează doar, în lectura a doua, să fie comasate.

Doamna Oxana Domentii:

Deci nu cunoașteți costurile?

Domnul Igor Corman:

Domnul Știrbate.

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă deputat,

Eu apreciez ideea dumneavoastră și inițiativa este foarte bună. Desigur, nu am avut ocazia să mă subsemnez, dar oricum sînt de acord.

Era foarte bine dacă astăzi veneau și reprezentanții de la Companie aici. Fiindcă ceea ce în continuare, cum se spune la noi, antevorbitorul a vorbit, eu atît în comisie, cît și acum nu am primit, totuși... nu au să sufere alte categorii de pacienți, dacă noi introducem chestia aceasta? Eu sînt pentru și o să votez, dar eu mă tem să nu... cu ideea bună de a face un bine pentru acest grup de pacienți sortiți... cu patologia sus-nominalizată, să facem în defavoarea altuia.

Și, eu nu știu, cred că era bine ei atunci să fie invitați, ca aici, cînd dădeau răspuns, să fie o claritate. Și, sigur, ceea ce ați spus dumneavoastră anterior, numaidecît cu propunerea venită și din partea doamnei vicepreședinte, doamnei Palihovici, trebuie să le comasăm, fiindcă e aceeași tematică și sînt pentru, susțin și vă felicit.

Doamna Valentina Stratan:

Eu am susținut acest lucru.

Domnul Petru Știrbate:

Mersi.

Doamna Valentina Stratan:

Mai întâi că nu i-am răspuns doamnei colega Oxana Domentii. Pentru că numărul acestora nu este atît de mare, dar suferințele lor sînt atît de mari. Pentru că, cum am și spus, ei sînt afectați foarte grav, nu pot să fie integrați în societate.

La Institutul Oncologic, dacă luăm anual, se tratează circa 100 de pacienți cu tumori maligne în regiunea capului și gîtului, iar cu tumori osteoarticulare – pînă la 50. Anul trecut au fost 20 de pacienți.

Dar stimatului coleg de comisie vreau să îi spun că statutul pacientului oncologic este unul deosebit, stigmatizarea lor este una deosebit de mare și ei se confruntă cu grave probleme și, prin legislație, pacientul oncologic trebuie să

beneficieze de suportul statului, avînd în vedere că este o maladie social condiționată.

Domnul Igor Corman:

Domnul Știrbate.

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumesc.

Sigur, sînt de acord cu dumneavoastră. Pur și simplu, era o claritate, adică se vine din bugetul de stat cu ceva suplimentar sau ... să nu se afecteze alte grupări, alte maladii, să zicem, așa, mai simplu.

Doamna Valentina Stratan:

Probabil, pentru lectura a doua, cînd vom discuta integral proiectul de lege, se vor face precizări, pentru că și unul, și altul necesită cheltuieli financiare.

Domnul Petru Știrbate:

Bine.

Mulțumesc.

Doamna Valentina Stratan:

Tocmai de aceea am așteptat avizul Guvernului.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Госпожа Стратан,

Вроде идея эта такая вполне достойная, но мне кажется, что включение ее именно в этот закон нарушает принципы построения этого закона и принципы предоставления минимального гарантированного государственного минимума, где входит urgența, prespitalicescă, ajutor prespitalicesc и т.д.

Было бы правильно сделать Закон о национальной программе в поддержку этого, с определением источника финансирования из государственного бюджета, как положено, и тогда он не нарушал бы тех принципов организации здравоохранения в целом в отношении всех других пациентов. Не кажется ли вам, что может быть это надо перенести в другой закон, а не в этот?

Doamna Valentina Stratan:

Domnule Reidman,

Noi, în primul rînd, avem Program unic de asigurare în asistență medicală care suportă modificări operate doar de Guvernul Republicii Moldova, Parlamentul nu face modificări, pentru că este acest Program unic aprobat de către Guvern.

Și, din câte știu, Guvernul lucrează asupra unui Program național de reabilitare și recuperare. Pentru că în Republica Moldova acest subiect suferă foarte mult, că noi nu avem în Republica Moldova, în general, asistență complexă de reabilitare și, poate, ulterior, se vor face modificări, însă, pînă la adoptarea aceluia program, eu am considerat necesar să facem aceste modificări și să fie ajutat pacientul.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Нам, Парламенту, никто не мешает утверждать этот Program unic здесь, на заседании Парламента, и включить туда определенные заболевания и определенные услуги, которые будут финансироваться из источников страхования, но тогда было бы это правильно. Мы не ставим под сомнение необходимость оказания такой услуги, мы ставим под сомнение место, куда она вписывается, и источники, да, которая разрушает принципы того, куда она вписывается.

Просто принцип оказания вот этой помощи через minimum garantat de stat, который перечисляет не конкретные заболевания, а определенные виды помощи, то есть скорую помощь, до госпитальную помощь и т.д., профилактику, а источник финансирования конкретных этих заболеваний может быть из Program unic, и тогда она будет застрахована. И давайте внесем туда, утвердим по отдельной программе с финансированием из государственного бюджета, вот о чем речь идет.

Doamna Valentina Stratan:

Domnule Reidman,

Eu, în general, v-aș răspunde în felul următor, în Republica Moldova din 2003 nu avem un Program național de combatere a cancerului. Și cred eu că acest lucru trebuie să ne deranjeze și să ne îngrijoreze pe toți.

Eu știu că s-au făcut multiple încercări de pregătire a acestui program, el se plimbă de la minister la Institutul Oncologic. Eu cred că, odată cu aprobarea acestui program, care va fi finanțat total, integral sau parțial, se va regăsi și soluționarea multor, multor probleme care țin de profilaxia, prevenirea primară și secundară a maladiei oncologice în Republica Moldova, cât și va veni în susținerea pacientului oncologic.

Domnul Igor Corman:

Domnul Morcov.

Domnul Ghenadie Morcov:

Da. Mulțumesc.

Este importantă această lege, dar și mai important este ca această lege să fie aplicabilă, stimată doamnă raportor. Și aș vrea să vă întreb: în laboratorul care

activează în cadrul Institutului Oncologic se vor putea pregăti proteze pentru restabilirea formei anatomice și funcția membrului.

Fiindcă în nota informativă stipulați că circa 50 de pacienți de tumoare pe sistemul osteoarticular vor necesita această ... adică vor cădea sub influența acestei legi. Fiindcă legea va fi adoptată, beneficiari sînt, aici îi enumerați, dar important este ca ea să fie aplicabilă, ca să putem ajuta acești pacienți.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule coleg,

Eu și în nota informativă la proiect am menționat doar laboratorul din cadrul Institutului Oncologic, care este specializat în protezarea părților schilodite ale regiunii capului și gîtului. Cît ține de protezele pentru aparatul locomotor sau protezele osteoarticulare, ele sînt procurate prin licitații, pentru că se apelează la mulți producători și se caută varianta optimă.

Eu nu vreau să deschid acum la care firme și nu am să dau nume de unde se procură acele proteze în cadrul Institutului, sînt diverse, din diferite țări, cum am menționat mai sus, însă întotdeauna s-a ieșit și din posibilitățile financiare disponibile.

De aceea, nu are Institutul Oncologic un asemenea laborator de efectuare a ... de producere a acestor proteze, ele se vor procura prin licitație.

Domnul Igor Corman:

Domnul Morcov.

Domnul Ghenadie Morcov:

Important, într-adevăr, e acoperirea financiară, dar acest pacient o să ceară îndeplinirea acestei legi și la pacienții cu tumori la sistemul osteoarticular. Cum intră legea în vigoare, ei o să fie datori să ceară îndeplinirea acestei legi, care... înțeleg că rămîne în lege și restabilirea funcției și a formei anatomice a membrului. Pacienții o să fie în drept, deja, să ceară aceste chestii.

Am în vedere că nu importă care firmă, important este să fie o acoperire financiară, ca acești pacienți să poată beneficia de aceste servicii.

Doamna Valentina Stratan:

În varianta finală, textul variantei finale sigur că, nu vreau să repet, va fi prezentat în raport, însă în proiectul meu de lege este stipulat foarte clar că cheltuielile pentru proteze individuale și consumabile.

De ce am zis, deoarece pentru fiecare pacient, evident, se pregătește, se produce o proteză individuală. Cine va cîștiga, la licitație, producerea acestei proteze, sigur că timpul va arăta, dar mecanismele niciodată nu le stabilește legea, le stabilesc regulamentele elaborate ulterior de către minister, în cazul de față Ministerul Sănătății.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă deputat.

Doamna Valentina Stratan:

Vă mulțumesc și eu.

Domnul Igor Corman:

Special pentru domnul Munteanu. Deci după prezentarea proiectului de lege, urmează raportul comisiei și apoi neapărat vom da curs și sugestiei dumneavoastră.
(*Rumoare în sală.*)

Și dacă domnul președinte Hotineanu finalizează această discuție telefonică foarte importantă, atunci îl invit la tribună să prezinte raportul comisiei.

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte,

Onorați domni și doamne deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege nr.31 privind completarea Legii ocrotirii sănătății nr.411, inițiativă legislativă a doamnei deputat Valentina Stratan.

În urma dezbaterilor organizate în comisie, cu concursul reprezentanților Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și a Institutului Oncologic, membrii comisiei au menționat necesitatea reabilitării atât medicale, cât și sociale a pacienților în urma unei maladii oncologice, soldate cu mutilarea corpului uman.

În comisie au parvenit avizele tuturor comisiilor permanente, cât și al Direcției generale juridice. În baza avizelor și în special a avizului Guvernului, membrii comisiei, cu votul unanim, propun aprobarea proiectului de lege în primă lectură și comasarea cu proiectul de Lege nr.502 în lectura a doua.

Rog să susțineți acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Aș vrea, totuși, să văd care este finalul, cum o să sune în final articolul 1, alineatul (1), pentru că noi l-am dezbătut în multe variante și aș vrea să văd care este finalul?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Este vorba... noi trebuie să facem distincție de protezele implantabile în corpul uman, acestea sînt articulațiile coxofemorale. Apropo, compania asigură

pentru procesele benigne, degenerative în sistemul osteoarticular mai mult de 100 de operații pe an și sînt acoperite din contul companiei, și intră în categoria intervențiilor chirurgicale costisitoare. Asta este și aceasta se va referi și la bolnavii oncologici. Ei, pur și simplu, vom intra în această categorie.

Domnul Gheorghe Brega:

Nu, nu, nu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Dar dacă vorbim de protezele exterioare, membre inferioare și superioare, biomecanice nu, în afară de acele biomecanice care sînt foarte costisitoare și compania nu poate să își permită.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Eu, totuși, nu aceasta am avut în vedere. Ce înseamnă endoproteză, exoproteză ș.a.m.d. cunosc foarte bine. Pe mine mă interesează cum sună, în lectura finală, o să sune articolul 1 alineatul (1)?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat,

O să avem raportul pentru lectura a doua, îl formăm împreună cu dumneavoastră în ședința comisiei și atunci el va suna de la tribuna Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Am înțeles, pentru lectura a doua, poate și este corect. Eu încă o întrebare am și o să fac și un amendament. Deci, conform Constituției, maladia oncologică sînt... tratamentul este garantat de stat.

De aceea, după dezbaterile care au avut loc astăzi în plenul Parlamentului și socot că au fost dezbateri foarte bune, liniștite, calme, ca niciodată, aș propune ca, în fine, alineatul (1¹) la sfîrșit, unde scrie acoperite și asigurate din contul, nu al fondurilor asigurărilor obligatorii, dar din fondul bugetului de stat, deoarece tratamentul maladiilor oncologice, prin Constituție, este garantat de stat.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat,

Există o rațiune de discuție aici, fiindcă, într-adevăr, patologia oncologică este asigurată de stat, diagnosticul și tratamentul, dar noi vorbim aici a doua parte, după tratamentul combinat oncologic este vorba de reabilitarea fizică a pacienților. Și, iată, aici, poate am avea marja aceasta vremelnic, pînă nu o avem în Programul

național, să recurgem pentru a asigura acești bolnavi și cu costurile respective, dar costuri care pot fi acceptate de către fondul de asigurări în medicină.

Și vreau să spun că acești bolnavi nu sînt mulți. Vreau să accentuez, 100 de bolnavi cu patologii, cu operații la cap, gît și 50 de bolnavi anual operați cu tumori ale aparatului locomotor ostio-articular.

Mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule președinte,

Eu vreau să înțeleg, noi comasăm Legea nr.31 cu Legea nr.502?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vom comasa. Da.

Doamna Oxana Domentî:

Dar Legea nr.502 noi am discutat-o deja într-o lectură.

Domnul Vladimir Hotineanu:

În prima. Și acum aceasta în prima. Și în lectura a doua avem să o prezentăm săptămîna viitoare. Astăzi, eu am să o propun acum de la tribună, să nu o...

Doamna Oxana Domentî:

Aceasta nu înțelegeam, căci imediat după aceasta, trebuie să discutăm celălalt în a doua lectură.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Trebuie să facem comisia, deci...

Doamna Oxana Domentî:

E nevoie de discutat, da, la comasare și să vedem varianta finală, pentru că noi nu avem acces...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da. Noi am coordonat cu autoarea Legii nr.502 și dumneaei este de acord ca să transferăm lectura a doua de astăzi pentru săptămîna viitoare.

Miercuri facem comisia, discutăm comasarea acestor două proiecte de lege.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și domnul Mușuc are o întrebare.

Da, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Ca atare, în privința proiectului de lege în discuție.

Noi solicităm, înaintea procedurii de vot și înaintea luărilor de cuvânt, o pauză de 30 de minute, pentru ca să ne consultăm. Frațiunea PCRM.

Domnul Igor Corman:

Mai întâi de clarificare.

Deci, domnule președinte,

În urma discuțiilor, ajungem la concluzia că proiectul nr.502 îl vom transfera, ca să aveți timp să discutați. Așa este, da?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Așa este.

Domnul Igor Corman:

Și dacă acceptați, eu aș supune votului acest lucru acum cu nr.502 sau doriți să continuăm după pauză? După pauză.

Bine, este dreptul fracțiunii să solicite în acest moment o pauză de 30 de minute. (*Rumoare în sală.*) De 10 minute ați spus. Da? 30. Lungi consultări. Poate o mai scurtăm un pic, domnule Mușuc? Mai avem și alte proiecte. (*Rumoare în sală.*)

Este dreptul fracțiunii, stimați colegi. Deci pauză de 30 de minute, până la 14.30.

Un anunț.

Domnule Diacov,

Vă rog.

Dumitru Diacov:

Înainte de pauză, stimați colegi, un anunț, dacă se poate.

La inițiativa grupului de deputați din partea Găgăuziei, se programează pentru marți, la ora 11, o masă rotundă la tema cotei parlamentare, cotei în Parlament.

De aceea, invităm fracțiunile parlamentare, toate, să participe la această discuție. Ședința va avea loc marți, la ora 11, în Comrat. (*Rumoare în sală.*)

Frațiunea comuniștilor o invităm în mod deosebit.

Domnul Igor Corman:

Da. Stimați colegi,

Revenim la 14.30. (*Rumoare în sală.*)

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,
Sîntem ochi și urechi.
Vă rog frumos.

Domnul Eduard Mușuc:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În privința proiectului de lege în dezbatere, noi, în momentul de față, ne vom abține, dar, săptămîna viitoare, cînd se va discuta varianta celor două legi comasate, vom decide, în lectură finală, cum să votăm, deoarece sînt argumente și „pro”, și „contra”.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine. Eu cred că oricum este în consens, de fapt, cu linia de comportament pe care au acceptat-o și alte grupuri parlamentare.

Deci urmează să supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.31. Și, mai întîi, propun să facem acest exercițiu. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor, proiectul cu nr.31 este aprobat în primă lectură.

Și acum, așa cum ați anunțat și dumneavoastră, dar cum, de fapt, a fost și poziția exprimată de comisie, se propune retragerea din ordinea de zi a proiectului cu nr.502. Și la comise să purtați discuțiile, să le comasați, ambele proiecte.

Și, domnule președinte, în una dintre ședințe, cînd va fi gata, să îl prezentați aici, în plen.

Deci îl retragem sau îl transferăm? Aceasta doar vreau să concretizez. Îl transferăm pentru săptămîna viitoare. Da?

Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Se vor comasa pentru lectura a doua în comisie. (*Rumoare în sală.*) Eu am supus votului transferarea proiectului de astăzi pentru săptămîna viitoare. (*Rumoare în sală.*) Transferarea, pentru stenogramă să fie clar.

Deci majoritatea deputaților au acceptat propunerea și acest proiect, încă o dată accentuez, este transferat pentru săptămîna viitoare, timp suficient ca în comisie ambele proiecte să fie comasate.

Și acum, stimați colegi, propun să dezbatem și proiectul cu nr.72 pentru lectura a doua.

Și îl invit pe domnul Ioniță să prezinte raportul comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.72. Careva mari obiecții principale nu sînt. Sinteza o aveți. Sînt, practic, doar corectări de ordin tehnic.

Comisia a acceptat ca noțiunea „produs de comunicații electronice” să fie substituit prin noțiunea „echipament de comunicații electronice”. Alte propuneri le aveți în sinteză.

Și comisia, cu majoritatea voturilor, propune Legislativului să adopte acest proiect de lege în lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări? Nu sînt întrebări.

Mulțumesc, domnule președinte.

Și următorul proiect, pe care îl propun acum să îl dezbatem, este proiectul de Hotărîre nr.149 cu privire la aprobarea Concepției de reformare a Procuraturii.

S-a lucrat foarte mult asupra acestui proiect de concepție și, iată, astăzi în numele grupului de deputați care au înregistrat această inițiativă, va prezenta proiectul respectiv domnul vicepreședinte al Parlamentului Andrian Candu.

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Președinte,

Dragi colegi,

Onorată asistență,

Onorat plen,

Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011 – 2016 a fost adoptată la 25 noiembrie 2011.

Obiectivul general al acesteia este edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul justiției.

Prin adoptarea Strategiei, a fost recunoscută existența mai multor probleme, care afectează activitatea sistemului organelor Procuraturii.

În consecință, s-a constatat necesitatea efectuării unor intervenții pentru sporirea independenței procesuale a procurorilor, asigurarea specializării procurorilor pe cauze specifice și examinarea oportunității funcționării procuraturilor specializate, stabilirea unor criterii și a unei proceduri clare și transparente de selectare, numire și promovare a procurorilor, revizuirea procedurii de numire a Procurorului General, reexaminarea regulilor privind răspunderea procurorilor, fortificarea capacităților Consiliului Superior al Procurorilor.

Pentru realizarea obiectivelor trasate prin Strategie, prin Ordinul comun al Ministerului Justiției și Procurorului General, la 11 iulie 2013, a fost constituit grupul de lucru pentru elaborarea proiectelor de lege cu privire la activitatea sistemelor organelor Procuraturii.

În cadrul acestui grup au fost desemnați reprezentanți ai Ministerului Justiției și ai Procuraturii Generale, experți internaționali, reprezentanții misiunii norvegiene de experți pentru promovarea supremației legii, misiunii OSCE în Republica Moldova, Ambasada Statelor Unite și Oficiul Consiliului Europei.

Ca urmare a lucrărilor grupului de lucru, a fost elaborat proiectul Concepției de reformare a Procuraturii și proiectul de Lege cu privire la Procuratură, care au fost prezentate Parlamentului.

Ulterior, pe data de 15 ianuarie 2014, prin Dispoziția Președintelui Parlamentului, a fost creat un grup de lucru pe platformă parlamentară, pentru definitivarea Concepției de reformare a Procuraturii și elaborarea proiectelor de lege necesare.

Grupul de lucru întrunește 25 de membri, printre care deputați din toate fracțiunile parlamentare, inclusiv din opoziție, reprezentanți ai Procuraturii Generale și ai Ministerului Justiției, ai societății civile și ai mediului academic.

Lucrările grupului au avut loc în perioada ianuarie – aprilie 2014, pe parcursul a 10 ședințe. Activitatea grupului de lucru a fost transparentă, deschisă publicului, astfel încât opinia publică să fie informată veridic și la timp despre transformările menite, să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

În continuare, permiteți-mi să trec în revistă cele mai importante chestiuni care se regăsesc în concepția prezentată astăzi. Și vă rog să atrageți atenția și la prezentarea afișată pe monitoare, pentru o mai bună înțelegere a acestora.

Întregul concept este grupat pe 4 mari capitole, pe care le vedeți, și anume: locul și rolul Procuraturii, organizarea și activitatea sistemului organelor Procuraturii, independența funcțională și răspunderea procurorilor și garanțiile sociale ale procurorilor.

În primul rând, concepția vorbește despre locul și rolul Procuraturii. În lume, astăzi nu există un model unic ce ține de locul Procuraturii în sistemul de drept.

În Europa, de exemplu, sînt sisteme unde Procuratura se bucură de o independență totală față de Parlament și Guvern, dar sînt sisteme în care aceasta este subordonată uneia dintre autorități, beneficiind, totuși, de un anumit grad de independență sau de autonomie.

Luînd în considerare specificul Moldovei, istoria acestei instituții, în opinia acelor implicați în examinarea și dezbaterile subiectelor, modelul binevenit pentru Republica Moldova este prin menținerea Procuraturii în cadrul autorităților judecătorești, și acestea sînt și prevederile capitolului IX din Constituție, denumit „Autoritatea judecătorească”, asigurarea independenței acesteia față de executiv și legislativ prin modificarea modalității de numire a Procurorului General, pentru a reduce la minim implicarea politicului în activitatea Procuraturii, clarificarea locului Procuraturii în sistemul organelor statului și asigurarea unei coerențe în procesul legislativ ce ține de activitatea Procuraturii.

Ce ține de numirea Procurorului General. Știți foarte bine că astăzi, potrivit Constituției și legislației subordonate, numirea Procurorului se face de către Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului.

În schimb, legislația nu prevede de unde și cum Președintele Parlamentului vine cu candidatul, cum îl selectează. Și aici apare suspiciunea de politizare.

Iată de ce, se propune ca Procurorul General să fie numit de către Președintele țării, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

Candidatura să fie aleasă prin concurs deschis, la care pot participa procurori, precum și alte persoane care corespund unor criterii bine stabilite de lege.

Dacă Președintele țării refuză motivat candidatura propusă de Consiliul Superior al Procurorilor, aceștia pot reveni cu aceeași candidatură, dar deja cu un vot calificativ cu două treimi. Și atunci Președintele țării este deja obligat, într-un termen de 30 de zile, să emită decretul de numire a Procurorului General.

Stabilirea Consiliului Superior al Procurorilor ca organ de selecție a candidatului la funcția de Procuror General are scopul de a reduce la maxim influența politică asupra procesului de selecție.

Conform recomandărilor Comisiei de la Veneția, un Procuror General ar trebui să fie numit permanent, cum sînt în unele țări, de exemplu, pînă la vîrsta de pensionare, Cipru, sau pentru o perioadă de timp relativ mare, fără posibilitatea de a fi reînvestit la finalul mandatului.

Perioada mandatului nu ar trebui să coincidă, în primul rînd, cu mandatul Parlamentului. Acest lucru ar asigura o mai mare stabilitate a Procurorului și l-ar face independent de schimbările politice.

Iată de ce se propune ca mandatul Procurorului să fie pe 7 ani, dar fără drept de a fi reales ulterior.

În Concepție se vorbește mult și despre competențele Procuraturii. La ora actuală, articolul 124 din Constituție prevede că Procuratura are 4 atribuții principale.

Prima. Reprezintă interesele generale ale societății.

A doua. Apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.

A treia. Conduce și exercită urmărirea penală.

Și a patra. Reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești în condițiile legii.

Primele două sînt problematice. Competența de reprezentare a intereselor generale ale societății trebuie interpretată într-un sens mai larg, că reprezintă interesele statului. Astfel, controalele pe care Procuratura le face asupra activității autorităților publice locale sau centrale nu prea sînt justificate. Această atribuție seamănă mai mult a supraveghere a activității acestor organe ori atribuția de supraveghere a fost exclusă din Constituție prin Legea nr.1115 încă în anul 2000.

Comisia de la Veneția susține, în principal, poziția chiar dacă nu în termeni absoluți, dar, totuși, Procuratura trebuie să aibă, în principal, competențe în domeniul penal. Iată de ce competențele Procuraturii privind efectuarea controalelor în interesul statului ori persoanelor fizice sau juridice trebuie exercitate doar la sesizare și doar cînd rezultă o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune.

În general, competențele Procuraturii urmează a fi consolidate în domeniul urmăririi penale și a reprezentării învinuirii în instanțele de judecată.

De asemenea, trebuie reformulată în legislație și competența generală în domeniul civil, astfel încît procurorii să poată formula pretenții civile în interesul statului sau al persoanelor cu capacitate limitată.

Și, la fel, urmează să fie revizuit și tot ceea ce înseamnă apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, deoarece ar trebui să se pună accent, poate, pe interesele persoanelor social vulnerabile, cu dizabilități, și, poate, aici ar fi cazul să fie treptat, într-un anumit timp, într-o perioadă de trei ani, să fie ulterior excluse prin formarea unor instituții sau autorități care se vor ocupa cu protecția acestor persoane și atunci când vom asigura și asistența juridică garantată de stat.

Competențele procurorului în procedura contravențională, la fel, urmează să fie examinată suplimentar în vederea analizării posibilității de revizuire a atribuțiilor procurorului în procesul contravențional.

La fel de important, bineînțeles, e tot ceea ce ține și de finanțarea Procuraturii și bugetul Procuraturii. Procuratura și Consiliul Superior al Procurorilor urmează să aibă bugete separate, bugetul Procuraturii urmează să fie unic și administrat la nivelul Procuraturii Generale.

Formarea bugetului Procuraturii urmează să se fundamenteze pe principiul bugetării în funcție de performanțe. Cu alte cuvinte, sursele din buget se vor aloca în funcție de volumul de muncă al fiecărei procuraturi, numărul de procurori per procuratură și complexitatea dosarelor aflate în gestiune.

Procuratura Generală urmează să elaboreze bugetul Procuraturii cu participarea CSP, ca, ulterior, să îl prezinte în Parlament și Parlamentul să îl aprobe și, ulterior, să fie introdus în bugetul public național, astfel cum face Parlamentul cu alte instituții subordonate sau relativ subordonate, cum e Curtea Constituțională sau altele, unde Parlamentul aprobă bugetele separat.

E aceeași procedură în cazul bugetelor instanțelor judecătorești. Și Procurorul General sau administratorul Procuraturii, dacă se va institui o astfel de funcție, vor fi ordonatorii de credite ai bugetului Procuraturii.

Ce ține de organizarea Procuraturii. A fost examinată organigrama Procuraturii Generale și organigrama sistemului în întregime al organelor Procuraturii și au fost identificate câteva chestiuni.

În primul rând, în structura organelor Procuraturii pot fi identificate unele procuraturi specializate care nu justifică existența în mod special prin lipsa volumului de muncă necesar care ar justifica o astfel de structură și, în mod special, ne referim la Procuratura Militară sau Procuratura în Transport.

De asemenea pentru unele categorii de angajați din cadrul Procuraturii statutul de procuror, pe care aceștia îl dețin, este impropriu funcțiilor pe care le desfășoară. Și aici mă refer, în primul rând, la serviciile de audiență, Secretariat, personal tehnic sau personal administrativ, Serviciul de presă al Procuraturii sau Serviciul informațional tehnologic, tot ce ține de calculatoare și restul, ceea ce determină revizuirea structurii de personal și, eventual, ca aceste persoane să fie considerate funcționari publici, și nu procurori.

După o analiză a situației actuale, precum și a experienței internaționale, s-a ajuns la următoarele recomandări. În primul rând, în general, se recomandă păstrarea procuraturilor specializate în sistemul procuraturii, însă acestea vor fi Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Crimei Organizate.

Având în vedere specificul investigațiilor date în competența acestor procuraturi specializate, aceste procuraturi ar trebui să aibă ofițeri de urmărire

penală și lucrători operativi care lucrează constant și care se subordonează funcțional procurorului șef al procuraturii specializate.

Ofițerii de urmărire penală și lucrătorii operativi ar putea fi detașați pentru o perioadă lungă, câțiva ani de exemplu, de la alte instituții în cadrul procuraturii specializate, fiind selectați nominal la propunerea procurorului-șef al procuraturii specializate prin ordin al Procurorului General.

Este o practică întâlnită în alte state și, de exemplu, așa se întâmplă și în România când vorbim despre Procuratura Anticorupție sau acea Procuratură Dicot care se ocupă de ... Poftim? Diicot.

Așa cum am menționat, din cauza sarcinii de muncă redusă nu este cazul să menținem procuraturile specializate militare și în transport, competențele acestora putând fi preluate de procuraturile de sector.

Ce ține de Procuratura Militară, au fost discuții foarte aprinse în grupul de lucru și s-a ajuns la concluzia că lichidarea ar trebui, totuși, să se facă într-o perioadă de tranziție de vreo trei ani de zile, perioadă în care să permită consolidarea capacităților procuraturilor de sector sau a organelor specializate din forțele armate în vederea preluării competențelor Procuraturii Militare.

Din punct de vedere procesual ierarhia sistemelor organelor Procuraturii se recomandă a fi următoarea, să existe: Procuratura Generală, procuraturile specializate, a căror conducere se subordonează direct Procurorului General și procuraturile teritoriale.

Existența procuraturilor, de exemplu, de sector din municipiul Chișinău, la fel, urmează să fie revizuită în sensul examinării oportunității ca ele să fie comasate într-o procuratură municipală. Deoarece volumul de lucru și caracterul cazurilor examinate denotă faptul că ele este inoportun să le păstrăm.

De asemenea, pentru a evita ca Procurorul General să se ocupe cu tot felul de chestiuni administrative și pentru a-i permite realizarea eficientă a atribuțiilor de coordonare a activității Procuraturii ca organ de implementare a politicilor, în special cele finale, se consideră necesară instituirea funcției de secretar sau administrator al Procuraturii Generale. Acesta o să se ocupe cu probleme de management, logistică și va avea statut de funcționar public.

La propunerea societății civile, s-a inserat în actualul proiect de concept, față de precedentă versiune, un capitol ce se referă la evaluarea instituțională a Procuraturii, prin care se descrie modalitatea de stabilire a unor indicatori de performanță și apoi activitatea acesteia este evaluată sub mai multe aspecte, de ce nu chiar și prin prisma ratei de infracționalitate.

Un loc foarte important în Concepția de reformare a Procuraturii ține și de independența larii și de independența funcțională a procurorilor. Pentru a asigura independența procurorilor și, în mod special, față de politic trebuie creat un sistem de autoreglementare și autonomie și aceasta se poate realiza prin stabilirea prin lege a unor organe de reglementare și organizare a Procuraturii. Aceste organe sînt: Adunarea Generală a Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor și colegiile sale, cele trei colegii despre care vă voi vorbi.

Legea trebuie să fie clară în privința rolului, componența și competențele acestor organe. Astfel, câteva chestiuni importante. Adunarea Generală a

procurorilor, printre altele, ar putea avea următoarele competențe: alegerea din rândul procurorilor a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, a colegiilor de selecție și carieră, Colegiul de evaluare și Colegiul disciplinar. Aprobarea raportului de activitate a Procuraturii, prezentat de Procurorul General, și raportul despre activitatea CSP, stabilirea priorităților privind activitatea Procuraturii, aprobarea Codului de etică și altele pe care o să le găsiți în concepție.

Se recomandă ca Adunarea Generală să fie convocată anual, iar, în caz de necesitate, pot avea loc reuniuni extraordinare.

Modalitatea de formare a CSP și colegiile acestuia, la fel precum și competențele trebuie să fie stabilite bine în lege. De exemplu, unele dintre competențele CSP ar putea fi: organizarea concursului pentru funcția de Procuror General și propunerea candidaturii la funcția de Procuror General Președintelui Țării, așa cum am și menționat; elaborarea și aprobarea regulamentelor privind procedura de selectare și cariera procurorilor și privind funcționarea colegiilor CSP; selectarea și numirea membrilor colegiilor CSP din rândurile societății civile; examinarea contestațiilor în privința sau împotriva hotărârilor colegiilor.

Pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor vor activa trei colegii: Colegiul de selecție și carieră, Colegiul de evaluare și Colegiul disciplinar.

Competențele colegiilor vor fi reglementate separat în lege și în regulamentele acestora aprobate de CSP.

La fel, dacă ne referim la independența funcțională a procurorilor, după cum vedeți, rolul CSP devine unul foarte important. Iată de ce este importantă componența acestuia.

Se propune ca Consiliul Superior al Procurorilor să fie format, la fel ca și astăzi, din 12 membri în următoarea componență: 3 membri de drept, Procurorul General, Președintele Consiliului Superior al Magistraturii și ministrul justiției, 6 membri ai CSP să fie aleși dintre procurorii în funcție din cadrul Adunării Generale... în cadrul Adunării Generale, prin vot secret, direct și liber exprimat după cum urmează: 2 membri din rândul Procuraturii Generale și 4 membri din rândul procurorilor de la procuraturile teritoriale și cele de specialitate și 3 membri să fie aleși prin concurs din rândul societății civile sau mediul academic și numiți prin hotărârea Parlamentului, astfel cum se întâmplă și astăzi, printr-un concurs organizat de Comisia juridică, numiri și imunități.

Toate ședințele Consiliului Superior al Procurorilor sînt deschise cu excepția unor cazuri.

Colegiile de pe lângă CSP vor avea în componența lor 7 membri, 5 reprezentanți ai Procuraturii și cîte 2 ai societății civile sau ai mediului academic.

Numirea celor 5 membri procurori în fiecare colegiu se face de către Adunarea Generală, iar selectarea celorlalți doi membri să face de către CSP, prin concurs.

Este foarte importantă și subordonarea ierarhică a procurorilor. Conceptul de ierarhie a funcțiilor urmează a fie segmentată în ierarhie administrativă și ierarhie procesuală. Trebuie să existe o singură treaptă de control ierarhic superior al unui act procesual, după care actul urmează să fie contestat doar în instanță de judecată.

Indiferent de câți procurori ierarhic superiori pot exista, din punct de vedere administrativ, aceasta nu trebuie să afecteze activitatea procesuală a procurorului.

Ordonanța emisă în procedura de control ierarhic superior, indiferent de tipul ordonanței, poate fi anulată doar de către Procurorul General.

Indicațiile procesuale pot viza doar acțiunile procesuale ce urmează a fi întreprinse fără soluții pe cauză nemijlocit.

S-a discutat și despre gradele speciale de calificare și gradele militare. Gradele procurorilor nu relevă astăzi calitatea și complexitatea activității, profesionalismul, pregătirea procurorilor, dar, formal, depind de vechimea în muncă și funcția de organele Procuraturii. Acest fapt nu motivează procurorii să desfășoare o activitate calitativă, să își ridice nivelul de calificare și nu stimulează promovarea în carieră.

Iată de ce gradele de calificare urmează să fie excluse. La fel și gradele militare se vor exclude odată cu desființarea Procuraturii militare.

Uniforma va fi substituită prin robă sau mantie, care va fi purtată doar în ședințele de judecată.

Ce ține de admiterea în profesie și carieră. Pentru admiterea în profesia de procuror se consideră oportună aplicarea procedurii similare prevăzute pentru judecători.

Toți candidații urmează să susțină același examen teoretic în fața comisiei de absolvire de la Institutul Național al Justiției.

Rezultatul sau rezultatele examenului de la Institutul Național de Justiție se transmit Colegiului de selecție și carieră al procurorilor, care va evalua candidații în baza criteriilor suplimentare, aprobate de CSP.

Deci CSP, în final, va juca un rol important în admiterea în profesie a procurorilor, mai ales că Consiliul Superior al Procurorilor propune Procurorului General numirea în funcție a candidatului cu cel mai înalt punctaj din lista candidaților pentru funcția dată, examinează plîngerile împotriva deciziilor Colegiului de selecție și carieră al procurorilor și selectează unul dintre doi candidați cu același punctaj în cazul în care candidează pentru aceeași funcție.

Promovarea procurorilor va avea loc prin concurs în baza punctajului acumulat de candidații înscriși în registrul candidaților.

Ce ține de evaluarea și răspunderea disciplinară a procurorilor. Evaluarea procurorilor presupune evaluarea activității lor, și nu a cunoștințelor.

Evaluarea procurorilor-șefi presupune verificarea capacităților acestuia în calitate de procuror, precum și ale celor de conducere, control și de comunicare.

Evaluarea este necesară pentru stabilirea nivelului de profesionalism, îmbunătățirea activității și cariera procurorilor.

Criteriile de evaluare urmează să fie stabilite de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin Colegiul de evaluare.

În privința răspunderii disciplinare se formează Inspecția procurorilor. Aceasta va examina plîngerile privind invocarea abaterilor disciplinare, plîngeri care sînt inițial recepționate de către CSP sau de către Procurorul General.

Inspecția examinează plîngerea și decide motivat ori transmite Colegiului disciplinar materialele și raportul pe cauza respectivă, dacă identifică un temei de

atrageră la răspundere disciplinară, sau încetează procedura disciplinară, dacă nu identifică astfel de temeieri.

Procedura disciplinară se pornește, de facto, în momentul înregistrării sesizării, fără întocmirea unui act procedural special de pornire a acesteia. Despre pornirea sau încetarea procedurii inspectorul informează autorul plîngerii.

Autorul plîngerii poate ataca decizia de încetare a procedurii la Colegiul disciplinar. Dacă Colegiul, de asemenea, a respins solicitarea de tragere la răspundere... disciplinară, această decizie poate fi atacată, ulterior, la Consiliul Superior al Procurorilor atît pe fond, cît și pe procedură.

Procedura în fața Consiliului Superior al Procurorilor se desfășoară cu participarea ambelor părți. Decizia CSP poate fi contestată în instanța de judecată, atît pe probleme de procedură, cît și pe probleme de fond.

Deciziile Colegiului disciplinar nu este cazul să fie validate de către CSP. De aceea, Colegiul disciplinar se bucură de o autonomie, lucru pe care noi încercăm să îl dezvoltăm, la fel, și în privința judecătorilor.

Nu este mai puțin important și tot ce ține de garanțiile sociale ale procurorilor. Ca și pentru multe alte profesii din țara noastră, este necesar, la un moment dat, să se examineze și majorarea salariilor procurorilor.

Procesul de majorare ar putea fi unul gradual și poate fi concomitent sau proporțional cu ceea ce se face și pentru judecători și doar odată cu optimizarea numărului de procurori, și cu optimizarea structurii Procuraturii, și, evident, doar în funcție de disponibilitatea resurselor financiare.

Odată cu majorarea salariului pentru procurori, urmează să fie exclusă posibilitatea de a primi concomitent salariul și pensia. Dacă rămîne în serviciu, procurorul primește doar salariul, sistemul rămîne a fi stabilit, fiind similar celor pentru judecători.

Procurorul care este eliberat din serviciu pentru motive compromițătoare pierde dreptul la toate garanțiile speciale ale procurorilor.

Garanțiile privind dreptul din oficiu al procurorilor la portarmă și la alte mijloace de protecție urmează a fi excluse din legislație.

În final, aș vrea foarte mult să mulțumesc acelor care au participat și au contribuit la elaborarea acestui concept, inclusiv colegilor noștri, care au participat din corpul legislatorilor, precum și acelor care și-au dedicat timpul, fiind încadrați în muncă în Ministerul Justiției, Procuratura Generală sau în organizațiile obștești.

Astăzi, aici, sînt prezenți Natalia Roșca, care este membra Direcției elaborarea actelor normative din cadrul Direcției generale a legislației Ministerului Justiției și a avut o contribuție foarte mare, Roșioru Mircea, care este Procuror-șef al Direcției judiciare și este reprezentant al Consiliului Superior al Procurorilor; Morari Viorel, șef al Secției conducere a urmării penale în organele centrale MAI și Serviciul Vamal din Procuratura Generală.

La fel, pare-mi-se, sînt și Mihail Popușoi reprezentant al Ambasadei SUA, Ghenadie Barbă, șef-adjunct al Oficiului Consiliului Europei din Republica Moldova și alții care au contribuit.

Concepția de reformare a Procuraturii urmează să fie aprobată în baza... să fie adoptat în baza unei hotărâri, aveți și textul hotărârii, deja, distribuit, și se propune să fie aprobată Concepția de reformare a Procuraturii, fiind anexată.

La fel, este important articolul 2 din această hotărâre și anume, dați-mi voie să îi dau citire, „pentru implementarea Concepției de reformare a Procuraturii, grupul de lucru deja format, în termene de cel mult 45 de zile, va elabora și inițiază un proiect de Lege privind modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova, deoarece urmează să se modifice Constituția, în mod special ce ține de numirea Procurorului General, competențele Procuraturii, un proiect nou al Legii cu privire la Procuratură și un întreg pachet de... un proiect de lege cu mai multe modificări și completări ale actelor normative ce vizează activitatea Procuraturii, începând de la procedura penală, procedura civilă, procedura în contenciosul administrativ și multe altele.”

Și, bineînțeles, alte texte importante, alt conținut important în hotărâre, data de intrare în vigoare și altele.

Deci noi nu ne oprim aici la acest concept. El doar este o bază și, dacă vreți, o ghidare pentru viitor ca grupul de lucru să își continue activitatea. Acei care au fost nominalizați, inclusiv alții, sînt bineveniți în grupul de lucru, unde se va lucra la proiectul de lege, un proiect nou de lege al Procuraturii și alte acte.

Și, la fel, ne propunem, pînă la sfîșitul sesiunii, să inițiem înregistrînd și trimițînd, bineînțeles, la Curtea Constituțională pentru avizare și un proiect de modificare a Constituției.

Toate actele vor fi expediate Comisiei de la Veneția și Parlamentul Republicii Moldova nu va aproba sau cel puțin noi nu vom propune dezbaterea în plen și aprobarea dacă nu vom avea și avizul Curții Constituționale, pardon, avizul Comisiei de la Veneția, care este foarte important.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumim, domnule vicepreședinte.

Sînt și cîteva întrebări.

Domnul Deliu.

Următorul va fi domnul Brega.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Am o întrebare care ține mai mult de procedură și o adresez atît domnului Candu, care reprezintă grupul de lucru, cît și domnului Președinte al Parlamentului și întreg forului legislativ.

Într-adevăr, prin această Concepție, se încearcă a face o intervenție reformatoare în sistemul organelor Procuraturii.

De aceea, eu vin cu o propunere, din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat, ca în temeiul articolului 10 din Legea nr.780 privind actele legislative, care specifică că concepțiile și strategiile de stat privind direcțiile principale ale politicii interne și externe ale statului se aprobă prin acte legislative care, de regulă,

fac parte din categoria legilor ordinare, să adoptăm concepția printr-o lege ordinară.

Astăzi, aprobând-o în primă lectură, deoarece sînt sigur că vor fi foarte multe întrebări și propuneri, și mai apoi comisia să poată să se expună asupra amendamentelor care vor veni și revenim mai apoi peste o săptămînă sau cît va fi necesar ca să o adoptăm în lectura a doua.

De aceea, încă o dată repet, este propunerea Frațiunii noastre, ca această concepție să fie adoptată printr-o lege ordinară.

Domnul Igor Corman:

Da, eu tot de procedură, dacă îmi permiteți, stimați colegi.

Sigur că este propunerea unui grup parlamentar, dar tot de procedură am și eu o întrebare: de cît timp funcționează acest grup de lucru? Și oare de ce pînă acum, în cadrul grupului de lucru, nu s-a venit cu astfel de sugestii? (*Rumoare în sală.*)

E o întrebare pe care o am și eu, întrebare retorică.

Domnul Andrian Candu:

De asemenea.

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog, domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Deliu,

Eu, nu că am o întrebare, dar am chiar o mențiune mult mai fundamentală. Legea ordinară se votează printr-o singură lectură. Dacă astăzi votăm lege ordinară, prin asta ne-am luat și ne-am obligat să mergem la o altă etapă.

Legile ordinare se votează într-o singură lectură. E nevoie de votul unei majorități simple ca și o hotărîre de Parlament. Așa că ori o numim hotărîre de Parlament, ori o numim lege ordinară. Ca și efect juridic e aceeași.

Noi urmează...

Dragi colegi,

Noi urmează să depunem o muncă titanică, dacă vreți, în următoarele 40 de zile și toți care sînt interesați, sînt bineveniți în grupul de lucru deja format, care nu are o componentă strictă.

Și să ne punem accentul și să lucrăm la o lege calitativă, bună, una nouă, ce ține de Procuratură. Și foarte multe chestiuni, pe care le-a spus, eventual, domnul Deliu, că ar fi mai multe amendamente, să se regăsească în acea lege. Și vă spun de ce.

Eu nu am nimic împotriva dacă dumneavoastră veți veni cu foarte multe propuneri care o să îmbunătățească, dar eu nu am nici dreptul moral și nici ca și competență dată de grup să accept sau să propun, sau să refuz nici o altă propunere care vine din partea voastră astăzi, deoarece acest grup de lucru a lucrat aproape un an de zile.

Primul grup de lucru în care s-au regăsit și acești colegi și care, și ... care, fără remunerări suplimentare, au depus jumătate de an de zile lucru foarte mult și plus acei pe platformă parlamentară.

Acum dacă chiar și o virgulă o propuneți, eu nu știu dacă astăzi eu pot să spun: da, așa este sau nu, fiindcă este un grup de lucru.

Avem tot dreptul, dar propunerea este ca să fie mult mai productiv, este ca să se lucreze la Legea cu privire la Procuratură.

Urmează, uitați-vă, sînt trei pachete mari care urmează, adică, noi, acesta e doar un ghid, dacă vreți, dar nu este altceva decît un ghid, pînă la urmă.

Poate să rămînă literă moartă pe hîrtie dacă noi nu mergem la etapa următoare și anume examinarea, dezbaterile și aprobarea noii Legi cu privire la Procuratură.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu propun ca să ne clarificăm mai întîi. Mai mulți colegi s-au înscris, dar să vedem dacă au sens dezbaterile care vor urma.

Eu vreau să îi ofer cuvîntul deci nu în formă, în ordinea în care v-ați înscris, dar, deoarece ați avut o propunere din partea unei fracțiuni, a domnului președinte al Frațiunii Streleț.

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Firește că această pledoarie în favoarea adoptării unei reforme a Procuraturii merită tot sprijinul și ea este salutăată de către Frațiunea noastră, doar că noi ne dorim, și noi, avînd în vedere marele tensiuni și probleme vehiculate permanent în jurul acestui sistem, să avem o reformă autentică, să nu avem o reformă de fațadă sau o reformă cosmetică.

Pînă la ultima etapă, atunci cînd era aproape gata redacția finală a Concepției de reformă a Procuraturii, nu erau precizate cîteva direcții importante. O direcție importantă. Și rog să aveți o atitudine mai respectuoasă, domnule Președinte. Adică fără gesturi ș. a. m. d.

Adică, spre exemplu, chiar și în prezentarea actuală nu a fost menționată ca o direcție prioritară precizarea competențelor Procurorului în cadrul procesului penal și determinarea exactă a raporturilor procurorilor în calitate de subiect cu un rol primar în procesul penal cu alte organe... ancheta penală. Noi menționasem că aici se ascunde o mare problemă.

Între timp, noi am mai discutat și cu alte entități, care nu au făcut parte din grupul de lucru, cu reprezentanți din alte organe care au competență de anchetă penală. Nu în zadar am solicitat o pauză, pentru a finaliza aceste discuții.

Între timp, s-au mai formulat o serie de obiecții ale entităților care au și ele partea lor de drepturi de a propune niște modificări și atunci cînd aud nu știu ce drept avem noi astăzi să adoptăm fie o virgulă.

Domnul Andrian Candu:

Moral.

Domnul Valeriu Streleț:

Fie...

Domnul Andrian Candu:

Eu nu am dreptul.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu vorbesc de dreptul legal al legiuitorului care este în această sală. Nu știu ce drept avem noi astăzi să mai modificăm ceva în Procuratură, chiar să... în concepția de reformă a Procuraturii. Chiar mă deranjează. Deoarece fiecare din acei prezenți în sală poate interveni cu propuneri.

E un proiect de hotărâre, pînă la urmă. Este o Concepție elaborată de un grup în care nu au participat toți.

De aceea, cine dorește să vină cu careva propuneri, are dreptul să vină și pot fi puse la vot.

Doar că aveam în vedere faptul că în cazul în care aceste propuneri sînt mai complexe și vin din partea celor care nu au avut fericirea să participe în grupul de lucru atunci aceste propuneri ar trebui cumva să fie sintetizate pentru o evaluare.

De aceea și a apărut această idee să votăm în două lecturi. Mă rog, poate nu ne-am documentat suficient, dar trebuie cumva să aduni aceste propuneri în cazul în care ele apar.

De aceea, vă rog să recunoașteți acest drept al deputaților.

Aceasta și a fost propunerea din partea noastră.

Domnul Igor Corman:

Da...

Domnul Andrian Candu:

Dacă îmi permiteți...

Domnul Igor Corman:

Doar o clipă, domnule Candu, fiindcă am fost și eu vizat aici.

Domnule Streleț,

Deci eu vă rog foarte mult și colegial să nu îmi comentați gesticulația. Nu aveți nici un drept să o faceți. Vă rog să, uitați-vă în oglindă să vedeți gesticulația și mimica dumneavoastră. Aveți grijă vă rog. Da.

Acum, stimați colegi, de principiu, noi trebuie, eu cred, să avem o claritate. S-a muncit foarte mult, așa, în grupul de lucru. (*Rumoare în sală.*)

S-a discutat...

Doamna președinte Apolschi.

În comisie ați discutat? Cîte amendamente au parvenit? Dumneavoastră raportul comisiei îl aveți? (*Rumoare în sală.*)

Că noi acum trebuie să vedem, punem întrebări, venim cu propuneri sau nu sîntem gata și atunci trebuie să scoatem din ordinea de zi acest proiect, fiindcă un grup parlamentar a venit cu această propunere. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi...

Domnul Igor Corman:

Păi, dar nu se pun întrebări.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dar e o chestie de principiu.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Vă rog să-mi spuneți dacă aveți și raportul comisiei, ca eu să am claritate.

(*Rumoare în sală.*)

Doamna Apolschi.

Doamna Raisa Apolschi:

Da. Domn...

Mulțumesc, domnule Președinte.

Sigur că nu o singură dată a fost pus pe ordinea de zi a comisiei acest proiect de hotărîre și, de fapt, în cadrul examinării nu am avut nici un amendament decît o mică, un mic amendament vizavi de a schimba de la singular la plural și atît, o frază.

Din partea nimănui nu am avut obiecții, amendamente.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă președinte,

Dacă îmi permiteți să intervin și eu puțin.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog,

Domnule Candu.

Domnul Andrian Candu:

Este evident, stimate domnule Streleț, că avem tot dreptul, potrivit competențelor, să intervenim și să aprobăm orice, și să venim cu propuneri.

Eu vorbeam doar despre dreptul meu și despre dreptul meu de a accepta sau de a nu accepta, fiindcă nu sînt împuternicit de acel grup, de primul sau de al doilea grup.

Dar permiteți-mi să îmi exprim mirarea că în situația în care s-au făcut 10 ședințe ale grupului de lucru, în situația în care eu personal și public, în mass-media, și aici, în plen, am chemat deputații să vină să participe, și oricine altcineva, orice altă instituție, și nu am primit nici o remarcă, nici o propunere din partea, mai ales, a unor fracțiuni, atunci eu nu înțeleg... (*Rumoare în sală.*)

Eu nu citesc lecții, stimate domnule Streleț, eu, pur și simplu, mă refer la efortul colegial depus de unii deputați și mai puțin la efortul colegial din partea altor deputați și la atitudinea care este.

Lucrurile sînt mult mai simple decît noi încercăm să le privim. Noi am aprobat o Strategie de reformare a justiției. Potrivit evaluărilor care s-au făcut la Reforma generală a justiției, noi avem o restanță – reformarea Procuraturii.

Și, respectiv, reformarea Procuraturii, în general, este, dacă vreți, o prioritate pentru noi, mai ales pentru angajamentele pe care noi ni le-am asumat.

Eu v-am propus o soluție mult mai bună, dacă vreți, fiindcă oricum multe lucruri se pot regăsi în legile care urmează noi să le adoptăm, care vor avea două lecturi, cu siguranță, nemaivorbind de acea constituțională.

Pentru a trena, aici, acum, Concepția, nu facem altceva decît ne înglodăm și ne consumăm ca și timp. Și aceasta era ideea.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Totuși să mai ascultăm și alte păreri. (*Rumoare în sală.*)

Deci nu ați fost vizat, domnule Streleț, dumneavoastră v-ați expus punctul de vedere și ați primit un răspuns de la domnul Candu.

Deci să vedem ce cred și alți colegi. Ne-am concentrat un pic pe această discuție, fiindcă a fost poziția unui grup parlamentar și este evident că trebuia să aflăm care este... (*Rumoare în sală.*) Dar mai sînt și alte grupuri în sala aceasta. Eu, totuși, am să merg după listă. Deci, nu vă supărați, vă rog succint.

Domnul Brega.

Următorul – domnul Munteanu.

Și apoi – domnul Zagorodnîi.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Am două întrebări.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Eu chiar v-aș susține. Are rost de dezbătut acest proiect, pentru că, vă spun, am întrebare către domnul Candu.

Domnule Candu,

Spuneți-mi, vă rog, în momentul în care noi o să adoptăm acest proiect de lege, care este rostul dacă noi nu îl putem implementa pînă nu se modifică Constituția. Care este rostul să îl implementăm acum?

Domnul Andrian Candu:

În primul rând, acesta este un proiect de hotărîre și este o concepție. În baza acestei concepții, urmează noi să elaborăm, să inițiem și să aprobăm mai multe proiecte de lege, inclusiv proiect de lege constituțional.

În Legea cu privire la Procuratură va exista, în viziunea noastră și în baza unui proiect deja existent, dispoziții finale și tranzitorii, care vor vorbi despre existența intenției de a modifica Constituția.

La ora actuală, juridic și în fapt, vorbim despre existența unui mecanism care va rămîne, pînă la modificarea Constituției, mecanism de numire a Procurorului General. Parlamentul, Președintele Parlamentului propune candidatura, Parlamentul o aprobă.

Aceasta e la ora actuală și așa va fi pînă vom modifica Constituția. Noi aici menționăm despre o intenție, de aceea și este o Concepție de reformare, nu este o lege, nu facem acum modificări în Constituție, nu facem acum modificări în lege.

De aceea, zic că noua lege, pe care urmează, pînă la sfîrșitul sesiunii, cel puțin aceasta era intenția pînă acum 5 minute, urma să prevadă la dispoziții finale și tranzitorii intenția de modificare a Constituției și pe urmă, bineînțeles, ajustarea legislației subordonate Constituției.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Am înțeles. Deci noi punem carul înaintea boilor.

Mulțumesc.

Și a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, iată la... deci numirea Procurorului, la alineatul (19) sau punctul 19, cum vreți așa îl numiți, căci este greu de înțeles, 19 este alineat sau punct, „pentru asigurarea stabilității în funcția Procurorului General, este necesar revizuirea... termenelor, cred că, de eliberare din funcție...

Domnul Andrian Candu:

Temeiurilor, motivelor.

Domnul Gheorghe Brega:

... temeiurilor de eliberare din funcție a Procurorului General în sensul completării listei acestora cu alte două.

Primul. Aplicarea unei sancțiuni contravenționale de privare de dreptul de a deține această funcție”. Stau și mă întreb dumneavoastră ce aplicați aici? Și biciul, și zăhărelul?

Deci, pentru asigurarea stabilității, vreți să îl demiteți pe Procurorul General printr-o sancțiune contravențională. Aceasta cum de înțeles, așa ceva?

Domnul Andrian Candu:

Nu. Stimate domnule... Da, da. Vă lămuresc.

În general, pentru a-i oferi o stabilitate Procurorului General, noi trebuie să revizuiem temeiurile de revocare din funcție și de eliberare a lui. Punct.

În același timp, unele temeiuri s-ar putea regăsi, care nu sînt. Și vă dau exemplu. Ați dat exemplu, sancțiune contravențională. Închipuți-vă... Nu, nu, stați puțin.

Închipuți-vă, Procurorul General, abstracție de persoană, nu îl numim în niciun fel, persoana care ocupă funcția de Procuror General, criță beat la volan, încalcă legislația rutieră în cazul de față, este amendat ș.a.m.d.

Este o contravenție administrativă, nu este o sancțiune penală poate, slavă Domnului, nu a omorât pe nimeni, dare este o contravenție administrativă, ba mai mult ca atît, este și reputația lui, și imaginea lui, și multe altele.

La ora actuală, în legislația Republicii Moldova, un astfel de temei, de exemplu, nu există, de revocare din funcție a Procurorului General.

De aceea, noi ne propunem să le revizuiem, temeiurile. Pe de o parte, să îi acordăm o stabilitate, pe de altă parte să mai introducem, poate, niște motive suplimentare de revocare din funcție, care nu sînt astăzi în legislație și care sînt logice și corecte.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Următorul – domnul Zagorodnîi.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Domnule Candu,

Debutul dezbaterilor pe acest subiect, foarte important de altfel, ne demonstrează că sîntem în prezența unor reglări de conturi între PD și PLDM pe subiectul hegemoniei adoptării acestei legi.

Din păcate, aceste discuții le-ați fi putut avea la Alianță, așa, frumos, ca să nu încercați acum să trageți plapuma, care, de altfel, este foarte mică și patul neîncăpător pentru toți.

De aceea, frică ne este că această muncă titanică, pe care spuneți, domnule Candu, că ați depus-o și o să o depuneți în continuare, să nu devină sisifică și rezultatele să fie nule. Și o să vă spun de ce.

Programul pe care ni l-ați enunțat dumneavoastră demonstrează că pînă la alegeri sau pînă la dizolvarea Parlamentului, Strategia o să fie unicul document pe care o să îl adoptăm, pentru că sînt departe de gîndul că noi o să reușim cu toate procedurile pentru modificarea Constituției și chiar pentru adoptarea unei noi Legi a Procuraturii, parțială, pentru că una totală ar fi doar atunci cînd noi am modifica Constituția.

Există două probleme. Și de aici întrebare. Există două probleme mari în Reforma Procuraturii: una cu independența Procurorului General, care este condiționată de modificarea Constituției și alta – de independența procurorilor ierarhic inferiori, care s-ar putea realiza și pînă la modificarea Constituției.

Spuneți-mi dacă acest program minim de asigurare a independenței procurorilor și vă explic ce înseamnă aceasta, ca procurorul să aibă minim, da, interferență în proces, așa cum îl au judecătorii. Este mult spus chestia aceasta, pentru că astăzi un procuror dintr-un raion poate 3 sau 4 sau chiar 5 procurori să îl cheme cu dosarul subțioară să ia, să umble și să pună sau să scoată ceva de acolo și aceasta e problemă.

Să facem aici un, nu pot să spun un legământ, dar un angajament că chestia aceasta o facem până la alegeri și o să putem... o să vă ajungă și vouă, și PLDM argumente în campanie, că, iată, am făcut acest lucru.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Stimate, domnule Munteanu,

Permiteți-mi să vă răspund la prima parte a întrebării ce ați menționat și ce ține de discuțiile, eventual, în contradictoriu între Partidul Democrat și Partidul Liberat Democrat.

Această Concepție a Procuraturii și, în general, reforma în justiție nu este nici a PD-ului, nici a PLDM-ului.

Faptul că noi avem viziuni diferite, nu înseamnă că relațiile în Coaliție sînt așa cum le considerați dumneavoastră sau cum le-ați menționat la o sursă mass-media – catastrofală.

Nu, relațiile în Coaliție sînt mult mai consolidate decît credeți dumneavoastră și societatea sau o parte din societate, mai ales mă refer la partidul din partea stîngă.

Faptul că noi în Coaliție discutăm și chiar dacă avem viziuni diferite și în contradictoriu e numai spre bine, deoarece, în final, vom ajunge la soluții bune pentru țară.

Iar ce ține de programul minim, poate nu ați observat, nu ați ascultat, nu ați citit, dar în Concepția de reformare a Procuraturii se menționează clar că independența procurorilor se va realiza prin modificări în legislație care ar presupune că, indiferent de cîți procurori-șefi are un procuror, aceștia să nu poată să intervină pe cauză. (*Rumoare în sală.*)

Pînă la alegeri, eu aceasta și am spus-o 10 minute în urmă, stimate domnule coleg, că pînă la alegeri și chiar pînă la sfîrșitul acestei sesiuni avem intenția să avem o nouă Lege cu privire la Procuratură, unde vor fi prevăzute toate elementele care ar garanta independența procesuală și de lucru, tot ce ține de dosare penale ale unui procuror.

Iar ceea ce ați spus despre reforma constituțională, noi nici fizic nu putem să operăm modificări în Constituție în acest format, dar să lansăm, să inițiem modificări în Constituție putem și le vom face.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Da... (*Rumoare în sală.*) sînt mai multe întrebări. Într-adevăr, sînt foarte multe întrebări. (*Rumoare în sală.*) O clipă.

Eu vreau, mai întîi, să vă spun următoarele. Deci totuși noi trebuie să avem percepția că are sens acest exercițiu de dezbateri și, ca să mă conving de acest lucru, eu solicit o pauză de doar trei minute.

Și rog șefii grupurilor parlamentare doar trei minute să avem o vorbă. Da?

Și revenim, și continuăm.

Mulțumesc.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Da. Deci noi ne-am consultat în pauză, ne-am consultat și am constatat următoarea situație, deci cu acest proiect s-a ajuns, așa cum s-a ajuns, în ședința de plen, în agendă, este raportul comisiei cum este. Deci sînt alte păreri care schimbă abordarea și oricum necesită timp, fiindcă fără comisie astfel de decizii, nu este corect procedural aici, în plen, să schimbăm proiectul de hotărîre prin proiect de lege ș.a.m.d.

Este nevoie să se convoace comisia și toate propunerile să fie prezentate pe platforma comisiei, oricum este nevoie de raportul comisiei. Deci dacă tot atîta s-a întins cu acest proiect, eu cred că încă cîteva zile în plus nu mai schimbă nimic, principalul e să ajungem la o finalitate.

Și eu, în calitate de Președinte al ședinței, voi face uz de dreptul meu ca să transfer acest proiect pentru Agenda din săptămîna viitoare.

Domnul Andrian Candu (*nu vorbește la microfon*):

Doamna Raisa Apolschi o să aibă de lucru.

Domnul Igor Corman:

Deci aici întrerupem dezbaterile, stimați colegi. Inclusiv luările de cuvînt nu au sens acum. Deci, vă rog să vă înscrieți data viitoare cînd vom dezbate acest proiect.

Și acum o să trecem la următorul punct din agendă și anume la aprobarea proiectului ordinii de zi a ședințelor pentru următoarea perioadă bisăptămînală. Deci este un proiect de la Biroul permanent. Noi nu facem acum dezbateri ș.a.m.d. Este nevoie doar de aprobarea formală a plenului.

Domnule Zagorodnii,

Vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Da. Eu de procedură.

Domnule Preşedinte,

O întrebare poate mai, să spunem așa, pentru deputați să fie clar, totuși, proiectele de lege din agenda ordinii de zi, care se transferă din săptămîină în săptămîină, care urmează să fie pusă la vot, care să vin pentru lectura a doua, care este motivul că ele se transferă de la o ședință la alta? Aceasta pentru noi, ca să fie clar.

Domnul Igor Corman:

Da. Eu am vrut și la subiectul acesta să revin, dar bine dacă l-ați abordat dumneavoastră acum. Să ne clarificăm cu aceasta și pe urmă aprobăm ordinea de zi pentru următoarea perioadă bisăptămînală.

Deci stimați colegi,

Aici au rămas cîteva proiecte care urmează doar să fie supuse votului în a doua lectură. Noi am încheiat toate dezbaterile. Este vorba de proiectele cu nr.525, nr.534, nr.123, nr.106, nr.451 nr.670. Pentru stenogramă eu le numesc pe toate și nr.72. Deci noi le-am dezbătut, este vorba doar de exercițiul votării în a doua lectură. Și trei grupuri parlamentare propun ca acest exercițiu să aibă loc săptămîna viitoare în ziua de joi, din motive, eu cred, foarte bine cunoscute pentru toată lumea din această sală. (*Rumoare în sală.*)

Deci eu supun votului această propunere, ca să votăm în lectura a doua aceste proiecte joia viitoare. Cine este pentru rog să voteze. Deci majoritatea deputaților au acceptat această propunere.

Și acum supun votului și acest proiect al ordinii de zi, care oricum va fi discutat la Biroul permanent, unde va fi și un supliment și apoi, joia viitoare, în plen vom dezbate modificările.

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Pentru ordinea de zi a ședinței Parlamentului pentru astăzi era inclus proiectul de Lege nr.173 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de cetățeni domiciliați în stînga Nistrului. Da.

La propunerea președintelui comisiei, acesta a fost scos astăzi din ordinea de zi. Propunerea mea este să îl includem pentru săptămîna viitoare.

Rog foarte mult și Guvernul să se expună asupra acestui proiect. Iar dacă nu, Regulamentul Parlamentului permite discutarea unui proiect de lege în primă lectură și înaintea lecturii finale vom avea inclusiv avizul Guvernului.

De aceea, rog susținerea dumneavoastră, de fapt, a fost această decizie de a discuta acest proiect de lege astăzi. Nu știu din ce motive, totuși, el nu s-a pus în discuție în Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Și mă adresez către colegii din Comisia protecție socială, sănătate și familie să perfecteze un raport pe marginea acestuia și să îl includem pentru săptămîna viitoare pentru discuții.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. S-a luat act de informația dumneavoastră.

Și acum, stimați colegi, mai avem și Ora întrebărilor, și o declarație.

Sînt două întrebări, mai întîi, formulate de deputați anterior și astăzi sînt persoanele invitate, da, aici în sală, care vor prezenta răspunsurile.

În primul rînd, îl invit pe domnul viceministru al Sănătății Mihail Ciocanu, care va răspunde la întrebarea adresată de domnul Brega privind prezentarea informatei referitoare la oferirea spre concesiune a serviciului de dializă.

Domnule Brega,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Cu toată stima și respectul față de viceministrul Ciocan, dar noi l-am invitat nu pe viceministru, dar l-am invitat pe ministru, deoarece... Lăsați să vină ministrul, el a încîlcit ițele, lăsați el să le descîlciască. Nu puneți omul... cineva încîlcește ițele și cineva trebuie să descîlciască.

Vă rog să vină domnul ministru săptămîna viitoare. Transferați pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,

Nu știu dacă este corectă această abordare, fiindcă dumneavoastră ați solicitat de la ministru, dar dacă domnul viceministru este în capacitate să prezinte informația respectivă, că el tot face parte din conducerea ministerului, că nu personificăm... Pe dumneavoastră vă interesează informația sau să vedeți omul în ochi? (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră sînteți gata să răspundeți la această întrebare, domnule viceministru? Dumneavoastră sînteți gata să dați toate răspunsurile?

Domnule Brega.

Insistați, domnule Brega?

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Nu viceministrul a semnat și nu viceministru a făcut toate chestiile. Vă rog să fie invitat ministrul.

Domnul Igor Corman:

Dacă insistă deputatul și nu cedează, da, este dreptul dumnealui.

Domnule viceministru,

Transmiteți saluturi prietenește atunci în Ministerul Sănătății și domnului ministru. Și spuneți-i că domnul Brega îl dorește personal aici, la tribună.

Și următoarea întrebare...
De procedură?
Doamnă Domentî,
Vă rog.

Domnul Oxana Domentî:

Domnule Președinte,

Vreau să zic că mai mulți colegi din Frațiunea mea au adresat invitații ministrului sănătății cu privire la acest subiect de transmitere în gestiune privată a serviciului de hemodializă. De aceea... doar că noi am solicitat o altă formă, noi am solicitat audierea ministrului.

De aceea, îl invităm și noi pe ministrul sănătății pentru săptămîna viitoare. Și vreau să avem și noi dreptul să punem întrebări cu privire la acest subiect și eu, și mai mulți colegi din Frațiunea noastră, deci, practic, toată Frațiunea este interesată de acest subiect.

Domnul Igor Corman:

Noi nu facem audieri, sîntem la Ora întrebărilor, deci deputatul formulează o întrebare, invită persoana și atunci vă rog și dumneavoastră să faceți același lucru. (*Rumoare în sală.*) Anterior.

Atunci bine, Secretariatul să verifice, deci să țină cont data viitoare, așa, ca să fie strict conform Regulamentului.

Și a doua informație solicitată de domnul Reșetnicov privind recensămîntul populației și al locuințelor.

Și cu această informație va veni doamna Lucia Spoială, Director general al Biroului Național de Statistică.

Doamna Lucia Spoială – Director general al Biroului Național de Statistică:

Domnule Președinte,

Onorați deputați,

Biroul Național de Statistică a fost chemat să dea un răspuns în numele Guvernului Republicii Moldova la interpelarea domnului deputat Artur Reșetnicov.

Domnul deputat a sesizat o serie de probleme pe care le vom răspunde în măsura competențelor Biroului Național de Statistică.

Dumnealui menționează nepregătirea corespunzătoare a campaniei de informare a cetățenilor Republicii Moldova și care, drept consecință, nu cunosc procedura de recensare a populației și a locuințelor.

Menționează, de asemenea, că la recensămînt sînt colectate multe date cu caracter personal și afirmă că există bănuieli foarte mari privind prelucrarea datelor cu caracter personal, contrar legii.

Biroul Național de Statistică informează că, odată cu Legea bugetului de stat, a fost votată și Legea bugetului recensămîntului populației și ale locuințelor, unde este stipulată alocarea bugetului pentru campania publicitară.

Totodată, campania publicitară a fost construită în măsura bugetului disponibil și a fost contractată Compania de Stat „Teleradio Moldova”.

În ceea ce privește colectarea datelor cu caracter personal, Biroul nu face altceva decât să implementeze prevederile Legii nr.90 și amendamentul acesteia, Legea nr.45.

În final, Biroul nu poate împărtăși bănuielile mari ale domnului deputat cu referință la încălcarea Legii privind prelucrarea și desemnarea datelor cu caracter personal, deoarece acestea vor fi agregate la nivel de localitate și depersonificate.

În ceea ce privește menționarea domnului deputat privind existența unor încercări de influențare a cetățenilor prin impunerea declarării alte apartenențe etnice și/sau lingvistice, dar și de altă natură și eventuala corupere a acestora, Biroul declară că nu a primit nici un fel de sesizare în scris de la nici o persoană, privind exercitarea unor astfel de influențe și tentative de corupție.

Rugăm, dacă domnul deputat se referă la aceste acte de corupere, să vină către Comisia națională pentru recensământ factual cu aceste documente.

Domnul deputat se referă la activitățile inclusiv ale unor ONG, care au organizat campanii publice în promovarea recensământului și identificării personale ca aparținând unui grup etnic, oricare ar fi acesta. Decît pot să subliniez că ONG activează pe teritoriul Republicii Moldova conform legii, dar Biroul nu este chemat să cenzureze opiniile acestora sau... oricare ar fi ele.

După cum continuă domnul deputat, sîntem siguri că, atunci cînd a sesizat Procuratura Generală și Serviciul de Informație și Securitate, a atașat plîngerile scrise ale cetățenilor asupra cărora s-au efectuat, s-au exercitat, mai bine spus, influențe, presupuneri sau presiuni și tentative de corupere, alături de alte documente pe care le deține domnul deputat privind implicarea acestor forțe distructive.

Vreau să menționez că Biroul Național de Statistică a avut ca parteneri internaționali pentru desfășurarea cu succes a recensământului doar fondul ONU pentru Populație și Dezvoltare și alți donatori internaționali, pentru care Biroul apreciază această implicare.

Cu referire la deținerea de către domnul deputat a declarațiilor unor oficiali străini, care ar impune opinia lor cetățenilor Republicii Moldova, Biroul nu are cunoștință.

Sperăm că răspunsurile oferite l-au clarificat pe domnul deputat. Iar în cazul în care deține documente care să evidențieze unele bănuieli sau presupusele fapte, invităm să le trimită către Comisia națională pentru recensământ, care are rolul de coordonare și aprobarea acestor documente.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reșetnicov are dreptul să adreseze întrebări, fiindcă solicitarea a fost a lui.

Poftim, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da, mulțumesc.

Așa impresie că nu verificați expunerile publice și anunțurile care sînt plasate, deși obligatoriu și toată societatea știe că au fost anunțuri publicitare, de altfel, care influențează datele culese de către... sau în cadrul recensămîntului.

Există anunțuri publice și în ziare, și la posturile de televiziune și radio, prin care este anunțat chiar concurs, localitatea în care se vor declara de o anumită etnie, vor fi premiați: pentru primul loc – un automobil; pentru locul doi – alt premiu și pentru locul trei – deplasare turistică în statul de etnie respectivă.

Și dumneavoastră, în mod obligatoriu, trebuie să vă sesizați din aceste anunțuri publice, mai ales că sînt expuse de către... nu de către organizații nonguvernamentale, cum expuneți, dar de către organizații neînregistrate în Republica Moldova.

Sigur că aceste concursuri influențează asupra veridicității datelor expuse, pentru că induc în eroare opinia publică.

Și eu sînt nevoit să constat, cu regret, că nu vă îndepliniți obligațiile așa cum prevede... pentru că au mai rămas, de fapt, 2 zile pînă la finalizarea recensămîntului. Mai mulți cetățeni și mai multe locuințe nu au fost vizitați încă de către angajații respectivi, este tot o problemă, în alte situații anchetele sînt completate cu creionul și aceste informații sînt expuse în public.

Și mie îmi pare că, cel puțin, sau trișați, sau nu cunoașteți atunci cînd spuneți că nu ați văzut astfel de informații și anunțuri în public. Aceasta este unu.

Doi. Noi această solicitare și întrebare am făcut-o din numele întregii Frațiuni a Partidului Comuniștilor, de aceea, dacă și colegii vor avea întrebări, va fi nevoie să răspundeți la aceste întrebări și se va...

Doamna Liliana Palihovici:

Timpul dumneavoastră a expirat, domnule Reșetnicov.

Aici este menționat că solicitarea este din partea deputatului Reșetnicov, deci numai dumneavoastră aveți dreptul să adresați întrebările. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog, dacă aveți răspuns, careva...

Doamna Lucia Spoială:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Deci Biroul Național de Statistică este executorul privind Legea nr.90 și amendamentele Legii nr.45. Deci Biroul Național de Statistică, la implementarea acestei activități, a respectat Legea cu privire la recensămîntul populației și al locuințelor.

Nici un articol din Legea cu privire la recensămîntul populației și al locuințelor nu are în parteneriat Biroul, ONG, asociații obștești și alte organizații.

Deci, pînă la momentul actual, Biroul Național de Statistică, în urma datelor preliminare, are acoperire de acum 80% din totalul gospodăriilor și locuințelor recensate.

Astăzi, mâine urmează, de acum, să facem sesizările și, totodată, să verificăm completările chestionarelor pentru celelalte... următoarele zile. Deci pentru ziua de marți vor fi prezentate toate datele.

Ținând cont de faptul că la toate sesizările Biroul Național de Statistică a răspuns atât prin conferințe de presă, cât și documental, nici o sesizare nu a fost prezentată documental, au fost doar la nivel de zvonuri și doar la nivel de opinii.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Mai aveți dreptul la încă o intervenție.

Vă rog, o întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Cred că însăși întrebarea și sesizarea expuse săptămîna trecută este un document oficial.

Și dacă nu ați reușit să vă autosesizați pe faptele expuse, rog, în timpul în care a rămas, să vă autosesizați și să răspundeți dacă aceste îndemnuri de influențare de declarare a apartenenței etnice influențează asupra datelor culese în cadrul recensămîntului.

Doamna Lucia Spoială:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog frumos, dacă aveți de comentat.

Doamna Lucia Spoială:

Deci, domnule deputat,

Biroul primește această sesizare, dar totuși vreau să repet, pentru prima dată în Republica Moldova recensămîntul populației și al locuințelor se bazează pe o lege care este aprobată, inclusiv promovată, prin Parlamentul Republicii Moldova.

Biroul Național de Statistică, pentru prima dată, este acel executor al acestei legi și, totodată, este întărit și aprobat, promovat Planul de acțiuni. Pînă la momentul de față, Biroul a respectat toate prevederile acestei legi.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă Spoială. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

S-a înregistrat cu declarație domnul deputat Butmalai, pe care îl invit la tribuna centrală. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Ivanov,

Dumneavoastră nu aveți dreptul la întrebări. Citiți Regulamentul. (*Rumoare în sală.*) La care alt subiect? Aici sînt două subiecte, unul adresarea... (*Rumoare în sală.*) A-a-a, să adresați întrebări.

Scuzați, vă rog. Eu am crezut că aveți întrebări către doamna Spoială.
(*Rumoare în sală.*)

Domnule Reidman...

Doamna Ivanov are întrebări la Ora Guvernului.

Vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Mulțumesc, doamnă Palihovici.

Probabil, intenționat așa ați înțeles, dar oricum.

Doamna Liliana Palihovici:

Fără nici un gând rău, doamnă Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Bine. Deci întrebarea mea este către Procuratura Generală.

Conform informației parvenite de la locuitorii satului Naslavcea, raionul Ocnîța, persoane necunoscute extrag substanțe minerale utile și anume nisip și pietriș din albia minoră a râului Nistru în limitele administrativ-teritoriale ale localității.

Începe perioada electorală, și începe reparația drumurilor deja cu pietriș și prundiș din râul Nistru.

Extragerea substanțelor minerale utile se efectuează ilegal, abuziv, utilizând excavatoare în perioada când apele râului sînt barate la hidrocentrala din amonte, iar nivelul apelor în perimetrul localității Naslavcea este foarte scăzut.

În urma extragerii sedimentelor menționate, râul își pierde mai multe proprietăți vitale, principala fiind proprietatea de autoepurare.

Conform legii, combaterea acestor activități țin de atribuțiile Ministerului Mediului, însă avînd în vedere că organele de mediu au alte preocupări decît îndeplinirea atribuțiilor legale, solicit examinarea acestui caz de către Procuratura Generală și întreprinderea măsurilor ce se impun.

Mulțumesc.

Cînd vor avea răspuns, să vină în Parlament ca să răspundă.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Doamnă vicepreședinte,

Eu vă mulțumesc.

Știți, astăzi, eu m-am dezamăgit nițel, pentru că și această Concepție... atîta muncă titanică s-a depus la Concepția de reformare a Procuraturii și în contextul celor care eu mă înscriu cu declarații politice în ședința de plen, domnul Președinte Corman, domnul vicepreședinte Candu...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Butmalai,
E Ora întrebărilor adresate Guvernului.

Domnul Ion Butmalai:

Ce Ora întrebărilor?

Eu... referitor la declarația politică. (*Rumoare în sală.*) Păi, nu pe urmă, eu de pe loc, pentru că îmi rezervez dreptul, această declarație politică să o fac de la un post privat de televiziune, pentru că mizeria și obrăznicia care persistă în ședințele de plen... eu, să vă spun sincer, m-am dezamăgit complet. Și la subiect. Nu o sa fac declarație politică în ședința de plen, am să o fac la un post de televiziune.

Și mai am un anunț pentru toți deputații și cetățenii din Republica Moldova. Noi ne vedem toți europeni, dar despre alegerile din data de 25 mai 2014 nu s-a spus nimic. Și aș sugera o idee a deputaților care dețin dubla cetățenie și cetățenilor, duminică să mergem toți la vot, să votăm PDL-ul, care sînt primii pe listă în buletinul de vot. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Am înregistrat, domnule deputat, că vă retrageți declarația.
Următorul deputat care are întrebări.
Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Prima întrebare o adresez doamnei care reprezintă Departamentul statistică sau cum... Spoială, deci în persoana dumneaei, sau Biroul Național de Statistică, mă rog, instituției respective.

Deci la același capitol ce ține de recensămînt. În satul Stolniceni, raionul Hîncești, recensămîntul se face prin telefon și oamenii m-au sesizat personal precum că asemenea încălcări au loc în localitatea respectivă.

De aceea, ulterior, eu sînt gata să dau și numele de familie respective. Atunci cînd o să pregătească răspunsul, să mă contacteze și eu o să le..., dar să verifice această situație. Aceasta este prima întrebare.

Și întrebarea a doua o adresez doamnei ministru al educației Maia Sandu, ce ține de faptul cum a fost posibil... să îmi răspundă la întrebarea: cum a fost posibil ca la concursul organizat pentru funcția vacantă de director la Școala profesională din orașul Hîncești, să participe actualul director, care a fost sancționat prin muștrare aspră și a fost sancționat administrativ pentru încălcări abuzive în perioada cînd activa ca director? Și, ulterior, tot această persoană a fost acceptată la concursul organizat de Ministerul Educației și, ulterior, se ține în secret, posibil și a câștigat, deoarece s-a prefăcut peste noapte în stejărel verde și promisiunile i s-au îndeplinit.

De aceea, să îmi răspundă la întrebare: în baza cărui regulament și instrucțiuni sau norme legale a fost admisă la concurs cu asemenea încălcări?

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Alte întrebări nu sînt din partea deputaților.

Ordinea de zi a fost epuizată.

Declar ședința de astăzi închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 16.18.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*